

FELSŐMAGYARORSZÁGI

HÍRLAP

C.L.

Sajtó utján

gondolatait mindenki szabadon közölheti. Ez minden művelt nemzet sajtótörvényének legelső mondatja. A magyarság szabadságérzetének hatalmas megnyilvánulása volt, amikor Deák Ferenc egy mondatban sürítette össze a sajtószabadság összes korlátait: „Hazadni pedig nem szabad.”

A sajtószabadság a kultúra mai fokán, amikor az írás és olvasás már nemcsak a kesvesek, a kiváltszottak privilégiuma, ép olyan primitív és természetszerű joga az állampolgároknak, mint a szólásszabadság. Talán csak egyetlen egy lépéssel áll magasabban a szólásszabadság jogánál, melyet eltekintve az öskortól, amikor az ellenséges hírvivőknek és a középkor legesetűbb idejéig, mikor a hazug asszonyoknak a nyelvet vágtatták ki büntetésből, semmiféle hatalom sem mert teljesen elnyomni soha.

A sajtószabadságot csak egészen kivételes esetekben és egészen rendkívüli időkben szabad egy modern államban megszorítani. A megszorítás ezekben az esetekben is csak annyit jelenthet, hogy bizonyos, az állam érdekeit veszélyeztető egyének és eszmék ne juthassanak szóhoz. Semmi esetre sem jelentheti azonban azt, hogy sajtó utján gondolataikat csak bizonyos kiváltszott egyének közölhessék. Az a kormány, amely a sajtószabadságot korlátozó intézkedéseket a határokon túlnemléggő használja fel és ezzel a közérdekű, egészséges és konstruktív kritikát, amire éppen az állam érdekében szükség van, visszszorítja, vét az állam és a nemzet fejlődése ellen.

Minden kritika, minden reform-eszme, melynek célja nem rombolás, amely fogantatásánál fogva nem rosszindulatú és amely legalább szándékában fejlődésre, haladásra törekszik — kell hogy utat találjon. Ezt az utat akár egyesek, akár nagyobb csoportok érdekében áthághatatlan akadályokkal, a gondolat szabad terjesztésének megakadályozásával elrekesztene nem szabad. A mai időkben, amikor a sajtószabadság magasosztó elvnek ugyis súlyos és gazdasági viszonyaink között szinte leküzdhetetlen akadály álltunk az anyagi eszközök, az ezen túlmenő mesterséges akadályok gyakran éppen az állam szempontjából legértékesebb gondolatokat és eszméket fojtják meg eszárjukban.

Azok az indító okok, amelyek a törvényhozást arra vezették, hogy a sajtószabadság korlátozására szolgáló eszközöket a kormány rendelkezésére adja, semmi esetre sem irányultak arra, hogy ezekkel az eszközökkel gondolatok a magyar nemzet előtt való terjesztésében olyan egyéneket is korlátozzanak, akik úgy működtek, mint társadalmi elhelyezkedésük és műveltségüknek fogva feltétlenül az állam nemcsak előjárnak és a nemzetépítésnek leghatározottabb exponensei és szószólói. A sajtószabadságot korlátozó intézkedéseknek tehát nem lehet céljuk az, hogy általuk emellett nemzetépítő munkára, az ifjuság, a nemzet jövője és reményeire szellemi vezetésre hivatott egyéneket is el lehessen zárni egészséges és jogos kritikától.

Ha ez mégis megtörténhetik, önként veddék fel a kérdést, hogy kinek, vagy kinek érdekét sértik. Vagy ha nem szolgál egyéni érdekeket, az a másik kérdés merül fel, hogy ilyen előzmények után mit várhatunk a legközelebbre beígért sajtó-reformtól.

Bethlen személyes hívei is állást foglaltak a közigazgatási reform-javaslat ellen

Az egységes párt bizottsági lényeges módosításokat eszközöl a javaslaton — Csütörtökön újból szünetet következnek, ha a bizottságok addig nem végeznek a javaslattal

Budapest, január 20.

A képviselőház a múlt héten végzett a bizottságok által letárgyalt kisebb törvényjavaslatokkal. Miután elvetették az ellenzék különböző napirendi indítványait, melyek egyrészt a legégetőbb problémáknak, de legfőképpen Bethlen István gróf miniszterelnök újví beszédének napirendre tűzését célozták, előállt az a furcsa helyzet, hogy a képviselőház alig egy-két napi ülés után újból szünetre kellett küldeni — munkahány miatt.

Csütörtökig napolták el a Házat, abban a reményben, hogy akkora kislán elkészül az egységes párt a közigazgatási reformjavaslattal. Azonban nem sikerült eliminálni a felmerült ellentéteket és így még ma sem tudott az egységes párt megállapodni a javaslat végleges formájában. Számos lényegbe vágó módosító indítványt volt kénytelen már eddig is akceptálni a belügy-miniszter és igen nagy a valószínűsége annak, hogy az egységes párt bizottsága még nagyon jelentős változtatásokat fog a javaslaton eszközölni, mert még Bethlen legemlékezőbb hívei közül is nagyon sokan elliték a javaslat reakciós irányzatát. Nem valószínű, hogy esütörtökön be lehessen nyújtani ezt a javaslatot és így nagyon könnyen lehet, hogy újból szünetre küldik a Házat. Mindenesetre letárgyaltatták a kenetelő — balsai vasutonalról, továbbá a honvédelmi ellátásáról szóló javaslatokat, ha pedig ezekkel végzett a Ház, akkor nem tudnak munkát adni és így — jön az újabb szünet. A csütörtöki ülés napirendjén különben a könyvtári bizottság

jelentése és a múzeum megnyitása szerepel. Ekkor nyitják meg a nagyon érdekes parlamenti múzeumot.

A képviselőház szünetelésével kapcsolatban az ellenzék körében igen súlyosan elítélik a többség eljárását, hogy a szerdai interpellációs napot elvonták az ellenzék elől. Különösen Pakots József az, aki nyilatkozatában éles kirohanást intéz emiatt a kormány ellen és ezt az eljárást megfutamodásnak minősíti.

— A kormány, — mondotta Pakots, — nem elégti ki a közvélemény jogos kíváncsiságát az aktuális problémák terén. Nem ad alkalmat arra, hogy Bethlen újví be-

szédével foglalkozzék a Ház, nem ad alkalmat arra, hogy Rothermere karácsonyi üzenetét tárgyaljuk. Az interpellációs napnak elvonását azt célozza, hogy ezeket az ügyeket idejükkel mult kérdésekké tegyék, melyek elvesztik majd időzserőségüket, mire beszélni engednek. Azonban ez ennek dacára is részletesen foglalkozni fogok ezekkel a kérdésekkel a legközelebbi interpellációs napon.

Kormánypárti körökben viszont teljesen feleslegesnek tartják ezeknek a kérdéseknek bolygatását és az ellenzék pártpolitikai céljaival magyarázzák azt, hogy ezekkel a kérdésekkel akarnak foglalkozni.

A szőlősgazdák erős támadása a borfogyasztási adó ellen

Lukács Üdön miniszteri tanácsos a szőlősgazdák zajos tiltakozása közben a borfogyasztási adó fenntartása mellett foglalt állást

Budapest, január 20.

Vasárnap délelőtt tartotta meg a régi képviselőházban a Szőlősgazdák Országos Egyesülete, az érdekeltektől által nagy izgalommal várt rendkívüli közgyűlést.

Kosinszky Viktor nyugalmazott miniszteri tanácsos előki megnyitójában felhívta a kormány figyelmét arra, hogy a szőlősgazdák végromlás előtt állanak, több mint három millió hektoliter eladhatatlan bor van felrakározva náluk és a kormány az export lehetőségének megteremtése érdekében nem ragadja meg a kínálózó eszközöket. A borfogyasztási adót nem hajlandó

a kormány eltörölni, noha ez eminens érdeke a szőlősgazdákaknak, akik ma 400.000 katasztrális holdat művelnek.

Baross Endre ügyvezető igazgató hangsúlyozta, hogy a szőlősgazdák 60.000.000 munkanapot dolgoztatnak évente, tehát annyit, mint az egész magyar ipar és még az ipar megtudja védeni érdekét, addig a szőlősgazdák nem fejlenek ki intenzív egyesületi életet. Határozati javaslatot terjesztett elő, mely többek között legfontosabbnak a borfogyasztási adó eltörölését jelölte meg. Ez az egyetlen olyan eszköz, amellyel a pusztuló szőlősgazdákat meg lehet menteni.

Jegyzetek

E sorok írója két évvel ezelőtt Bethlen István gróf politikáját Fráter Györgyéhez hasonlította, kinek uralma alatt Erdély legnyugodtabb és leggazdagabb korszakát élte, mikor pedig mindenütt vérvizatarok dultak, állandó esztatózások, guerrilla-harcok örlték fel a környező országok szellemi és gazdasági energiáját. Erdély azonban a béke és a gazdagodás vára volt, mert kormányzója minden korok egyik legnagyobb államférfija, Fráter György a kifinomodott, tökéletes diplomácia bravoura egyensúlyozási művészetével meg tudta őrizni a békes fejlődés és haladás, gazdagodás egyre magasabbra ívelő útján. Az erdélyi diplomácia és szubtilitás nem fuom és tökéletesen egyensúlyozó művészet az alapja és quintessenciája Bethlen István gróf erősen rezervált és óvatoss politikájának is. A január tizenötödikei érdekes Bethlen-beszéd óta azonban egyre gyakoribb és egyre divatosabb a Csonka-Magyarország Piemont analógiájára a Bethlen — Cavour összehasonlítás. Meg kell azonban állapítanunk, hogy ez az összehasonlítás még azonkívül is, hogy minden hasonlat sajtít, — még külön is erősen biseget. Sőt, alig áll a lábán.

Külső, exteriórbeli analógiákat alig találhatunk. Bethlen szikár, magas, tulfnomo-

dott, törékeny természetű szemben Cavour hatalmas, zömök, életerős, robusztus férfi volt. S ezek a külső testi differenciák érdekesen és jellemzően vetődnek át szellemi térre is. Bethlen könyved, ködből s valami egészen sulytalan éteri anyagból formált diplomáciájával szemben Cavournak sulyos, realitásokra épített, egyenes és töretlen vonalú politikája volt. Cavour be tudta látni, hogy sem a kis királyságok abszolutisztikus törekvései, sem a különböző elggy liberális szellemű IX. Pius pápa egyházi s ezzel egyszersmind természetserűleg konzervatív s egyházi érdekekért megalkuvó akciói nem tudták megteremteni, egybeköviesolni az Unita Itáliát, az egyesült Nagy Olaszországot, nem tudták egy közös nevezőre: összefogni a szerteforgáselődő erőket, a karbonarikat, Mazziniék nemzeti forradalmusait. Manuók köztársasági elgondolását és az uralkodó házak konzervativizmusát; és habozás s gondolkodás nélkül a liberalizmus és a demokrácia oldalára állt, mert ezekben látta a korszerű, igazi államalkotó, nemzetösszefogó erőket. S Cavour megteremtője, megalapítója lett Olaszországban a néppártviselői rendszernek, az igazi parlamentarizmusnak, melynek Bethlen István gróf árryékparlamentarizmussal silvészett, mert hiszen ellenzék, nines, vita nines, az új házszabályok alapján szinte nem is lehet s így a parlamentem egész, mint a kormányelnök elgca-

dolásának, terveinek, akaratának mechanikus, gépszerű megszavazója és nagyon is átlátszó leplezője s kormány korlátlan egyeduralmának. Itt tehát nemcsak, hogy érinetöz felület nines Cavour és Bethlen politikája között, hanem a legszélesebb elontókat, a legnagyobb foku antagonizmust kell megállapítanunk.

S ez az antagonizmus történelmi tart egész politikai skálájú n. Cavour politikájának, nemzetépítésének alapja, lényeg, vérbő, életerős, alapos és széles vonalú gazdaságpolitikája volt. Mint kortársak, Szechenyi István gróf, Cavour is a nemzet gazdasági érdekeinek növelésében, vagyonsodásában látta az ország fejlődésének, jövő kiépítésének biztos alapját. Vasutakat építetett, kereskedelmi szerződéseket kötött, pártfogolta és előmozdította a szabadságpolitika és ipart. Bethlennek pedig épen gazdaságpolitikája a legverszegényebb, ötletszerű, rapszodikus és elhanyagolt. Cavour harcoss volt a sajtószabadságnak. Bethlen Cavour barátja volt a nagy turini emigránsnak, Kossuthnak s közeli rokonságot tartott Kossuth elveivel, eszméivel. Bethlen István gróf mindn lehetőséssel (még szoborállításával is) igyekszik elho mályosítani, megtörni azt a Kossuth-kultust, mely évtizedeken át melegyálya volt minden liberális és demokratikus eszmének,

ni. Felhívta ezután azokra az export-annomaliákra a kormány figyelmét, amelyek megakadályozták a magyar bor versenyképességét a külföldön.

Lukács Ödön, a pénzügyminisztérium kiküldöttje, a közgyűlés előtt és zárt ülés közepén azt fejtette ki, hogy a borfogyasztás adó nem a terméknek, hanem a közvetítő kereskedelemtől jelent akadályt és annak eltereléséből a termelők semmi előnyt nem remélhetnek.

Több felszólalás után a népes közgyűlés egyhangúlag elhatározta, hogy a borfogyasztási adó eltörlését minden eszközzel kísérik meg.

Köröki Béla:

Lecsúndesült hullámok

Valóságos élmény, reveláció volt számomra ez a könyv. És elolvastam után még sokáig zengett bennem. A szemünkben, a fülünkben, az orrunkban érezjük a pápi életformák minden illatát, minden hangját, minden szímet és minden porát, sarát. Tovább zeng bennünk minden sora, mert költő írta, aki nem rejti, palástolja el líráját az objektívitás felelőtlen maszkja alá, hanem tisztára fűrdeti benne hőseit, akiknek titokzatos, rejtejt igazánje kilép kérből, megtalálja a kontaktust érzékenységi idegvégződésével s — az igazság és az élet passegartójával — átéljük örök emlékeink kondenzátóját. A *Lecsúndesült hullámok főhőse*, Werner Károly örök emlékünn, utatársunk, akit felismerünk elhaló hangjának megkopott, szomorú esengősérből, lassu, megfáradt szemerebbenésből. A regény felépítése, szerkezete biztosan ívelt, egyenesvonalu, hatalmas és töretlen. Stílusa, a kifejezés pompázó bősége, ötletessége, képszerűsége, dinamikus ereje és tisztasága egy Botticelli-kép minden színet és melegét sugározza a Hit minden szomorúságon, tépelődésen és szenvedésen átütő erejét s oly sok szuggesztivitással hirdető regényére. S erősnek mutatkozik ott is, ami a költők Achilles-sarka szokott lenni regényírásnál, a lélekrajzban. Pszichológiai, lélekanalízisei váratlanul biztosak és finoman kidolgozottak. Alakjai, víziói szinte kiváncskoznak az életbe, hűvelty testet akarnak. Bátran és igaz hittel ajánlom mindenkinek újságírókollektívám a költői regényét, mert egy sokhuru, mélyzengésű tehetség első igazi kifejeződése, kiteljesedése az. Első komoly, ígéretes és biztató állomása egy igaz, elhivatott költőnek. (K.)

Két motoros és egy autó furcsa karambolja Budapesten

Budapest, január 20.
Vasárnap délután érdekes kettős autóbaleset történt a fővárosban. Katla Ferenc és Kuta Vilmos pestszentlőrinci lakosok motorbiciklín haladtak az Üllői úton, miközben felbortult, utasaik pedig az út. A motoroképpár hirtelen fékezés uttára repültek. Abban a pillanatban robbantott arra Korein Imre sofőr autójával. Kitérni már nem tudott és egyszerűen keresztül robbant a két férfin, akiket a mentők életveszélyes állapotban szállítottak a kórházba.

amely évtizedek óta asymla volt a Habsburgokkal szemben minden magyar függetlenségi gondolatnak. Az ellenfelet meg egyre lehetne folytatni és felsorakoztatni Cavour gróf, akinek politikájára jellemző ez a mondat: „Kormányunk nem követhet nemzeti politikát a külfölddel szemben másképp, mint ha befelé szabadulv és reformokra hajlandó” és Bethlen István gróf korról, akinek politikáját oly clesen karakterizálja az emlékezetes megállapítás 15-ikei beszédében, hogy „belpolitikánk nem tehetjük függővé külpolitikánktól és nem irányíthatjuk aszerint” és — a házszabályrevízió, meg a sajtónovella. Kontaktust, érintkezést felületet pedig sehohsem találunk.

Nagyon szeretnénk, ha Bethlen nemcsak mutatná, hanem követné is politikai ideálját, Cavour gróftól. Követné a liberalizmus, a komoly és alapos gazdaságpolitika, a sajtószabadság, az egyesülési jog és közszabadságok, az igazi és meg nem akuró irredentizmus, a kossuthi eszmék, a haladás, a demokrácia útján. Mert ez az ut vezetett Piemont-ból a boldog, nagy Unita Itáliához, s csak ez az út, amely az ut vezetett Csonka-Magyarországtól az Unita Ungheria-hoz, a boldog, integer Nagy-Magyarországhoz. Ne ideál és pajzs legyen Cavour, hanem követendő példa és ut. —(örs)

Két hét múlva biztosan megtörténik Szilágyi Dezső kicserélése

Budapest, január 20

Élénk emlékezetben van még Miskolc város közönségének az a megdöbbentő eset, hogy Szilágyi Dezső mérnököt a esekhek egyszerű besugás alapján kékmedés gyanúja miatt letartóztatták és noha semmi bizonyíték nem volt ellene, súlyos börtönbüntetésre ítélték. Azóta többször felvetődött Szilágyi Dezső kicserelésének terve, egyidőben mint pozitívumról beszéltek róla, a közeli napokban azonban olyan hírek jelentek meg a sajtóban, hogy Szilágyi Dezső nincs felvéve a most tárgyalás alatt levő kicserelési akció listájára.

Munkatársunk kérdést intézett a belügyminisztérium illetékes osztályának vezetőjéhez, hol az a megnyugtató válasz kaptat, hogy Szilágyi Dezső igenis fel van véve ebbe a listába és minden valószínűség szerint a esekhek sem fognak akadályt gördíteni kicserelésé elé. A tárgyalások azonban különböző okoknál fogva még egy pár napig elhúzódnak és a végleges meg egyezés csak hat —nyolc nap múlva várható.

Megnyugtathatjuk azonban Miskolc város aggódo közönségét, hogy Szilágyi Dezső legkésőbb két hét múlva ismét Miskolcon lesz.

Olasz és francia gyermekek jönnek májusban Miskolcra

A miskolci törvényszék fiatalokor bíróság bránjának érdekes akciója — Olasz- és Franciaországba mehet nyáron több száz miskolci fiú és leány — Február 6-án lesz a miskolci szülők első megbeszélése az olasz és francia csearekioról

Miskolc, január 20

Hetek óta a legnagyobb eszenben, de annál buzgóbban nagyszabású akció lebonyolításán dolgozik Baranyay Károly dr. kir. törvényszéki bíró, a miskolci törvényszék fiatalokor bíróságának vezetője. A miskolci bíró eredményes tárgyalásokat folytatott Hóry András quirinál magyar követvel arra vonatkozóan, hogy május 1-én többszáz miskolci gyermek utazhasson le Itáliába. Hóry András magyar követ nagy szeretettel fogadta Baranyay dr. előterjesztését és a miskolci törvényszék fiatalokor bíróságának erre vonatkozó tervét teljes egészében magáévá tette. Most kaptat meg Baranyay Károly dr. a quirinál magyar követ értesítését arról, hogy a miskolci gyermekek májusi olaszországi nyaralása már teljes egészében elő van készítve, oly módon, hogy Rómából és Milánóból a miskolci gyermekek odaérkezését egyidejűleg olasz gyermekek cseretruvását fogják Miskolcra utnak indítani.

Az olaszországi nyaralás tervével párhuzamosan franciaországi nyaralást is készít elő Baranyay Károly dr., még pedig Baranyay Lajos dr.-ral, a Népszövetség magyar

titkárával karöltve, aki Baranyay Károly dr. fővere. A népszövetségi titkár felhasználva franciaországi összeköttetéseit, elérte azt, hogy a háború óta először fognak a volt ellenséges államok területére magyar gyermekek utazni. A franciaországi nyaralás valószínűleg szintén csearekioroként lesz lebonyolítva. Mindkét terv ma már a közeli megvalósulás stádiumába jutott és a lebonyolítás nehéz és lelkiismeretes munkája van már csak hátra. Ez a nehéz munka természetesen közigazgatás teszi, hogy gondoskodás történjék jó előre a miskolci gyermekek kísérő személyzetéről. A szakpézt felöltött kísérők megszerzése érdekében egyrészt a külföldi magyar követcségek, másrészt a külügyminisztérium szakosztálya veszi kezébe az élményszámba menő nyaralás akció lebonyolítását, melynek terve, megvalósítása és keresztülvitele Baranyay Károly dr. érdeme.

Baranyay Károly dr. február 6-ikára megbeszélésre hívta egybe a miskolci hatóságokat és a miskolci szülöket, hogy most már végelegesen eldöntés emek a nyaralási akciónak részletes programját.

Katasztrórára vezethet a közigazgatás mindinkább szövevényesebbé való vállalása

Zemplénmegye alispánja a közigazgatás egyszerűsítését követeli — Az újabb és újabb rendeletek végrehajtása létszámemelés nélkül lehetetlen Bernáth Aladár, Zemplénvármegye alispánjának nyilatkozata

Sátoraljanjhely, január 20

Zemplén vármegye közigazgatási bizottsága e havi ülésén Bernáth Aladár alispán a közigazgatás eseményeiről szóló jelentésében beszámol arról, hogy a belügyminiszter a megye 1928. évi költségvetésben változtatásokat eszközölt. Így az irodai költségvetés 6000, a fűtési és világítási költségeket 1600 pengővel redukálta. Ugyanezen törölt a testnevelési előokra beállított 18.250 pengő összegből 8250 pengőt, a hivatalok burorzatának kiegészítésére felvett összegből 4500 pengőt, valamint a megyéhez és szolgabírói székházak karbantartására szánt főtőlbel 6200. Teljes egészében törölte azt a 4000 pengőt, melyet egy motoros tűzfészkendő beszerzésére szántak.

Nem hagyta jóvá a belügyminiszter a díjnoki létszám 4 fővel való szaporítására, valamint egy kapus javadalmaszóra előírnyozott összegeket. Ellenben beállított a költségvetésbe 6400 pengőt és további 31.137 pengőt az államkassztártól 1924 végéig felvett előlegek törlesztésére.

Mindezen törések és költségvetésbe való beállítások után a községi hozzájárulások útján fedezendő összeget 535.114 pengőben, vagyis az állami egyenes adók 32.73 százalékaiban állapította meg a belügyminiszter a tavalyi 32.54 százalékkal szemben.

Jelentése végén a következőket mondja Bernáth alispán:

— A központi ügymenet az 1927. évi ügyforgalommal szemben több, mint 2000 útkötői számmal szaporodott.

— Ezt a jelentékeny szaporodást nemcsak ita, a központonban, de felügyeleti vizsgálataim alkalmával egy a járási szolgabírói, mint a kör- és községjegyzői hivatalokban is a legnagyobb aggodalommal kellett megállapítanom és éppen ezért kénytelen vagyok hangot adni annak a nézetemnek, hogy

mindinkább szövevényesebbé való alakulása, a létszámában lecsökkenkettent mai tulhajsolt munkaerők szünetnélküli igénybevételel hovatovább katasztrórára vezethet,

mert a községi, járási és központi közigazgatási személyzet,

az általános ügymenetnek ezt a folytoton fokozódó szaporodási iramát,

— összeroppanás nélkül — követni nem sokáig képes.

— Ezen a nyomozott túlterheltség a közigazgatásnak egy minden vonalon érvényesülő gyökeres egyszerűsítése segíthetne, miután létszámemelésről, állampénzügyi szempontok miatt, szó sem lehet.

Zemplén vármegye alispánjának ez a súlyos megállapítása a megye határain túlmenőleg is nagy érdeklődésre tarthat számot, mert igen súlyos és illeletes helyről jövő kritika a közigazgatás mai rendszere ellen. Eppen ezért felkerestük hivatalában Bernáth Aladár alispánt, aki készséggel szolgált bővebb felvilágosítással e súlyos bírálat indító okairól:

— A közigazgatás minden ágában — mondotta az alispán — szinte napról-napra súlyosodik a helyzet. Folyton újabb és újabb rendeletek jelennek meg, melyeknek nemcsak végrehajtása, de már áttanulmányozása és nyilvántartása is súlyos feladat.

— Hogy melyek azok a feladatok, amelyek hovatovább lehetlenné teszik az ügymenet ellátását a mai létszámmal, taxative felsorolni igen nehéz. Egy-kettőre azonban, mint kirívó példákra, rögtön reá fogok mutatni: itt van mindjárt a leveleintézmény, mely renndegeter munkát és nagy költséget r a megyére, holott elsősorban állami és nem községi, de még kevésbé megyei feladat ennek a fenntartása és adminisztrálása. Ezt eléggé illusztrálja, hogy vezetésehez nincs ugyszólván semmi közünk. Mi

csak a munkát végezzük és a költségeket fizetjük.

— Nagy munkát ad a községek ellenőrzése is. Kénytelenek voltunk ezt az ellenőrzést fokozni, több sajnálatos esemény közvetkezőben. Miután több községben észleltünk pénztárhálynál, elrendeltük, hogy a községek havonta tartoznak pénztárhárlatot esmálmi és hozzákn beküldeni. Ez az ellenőrzés is renndeteg munkát ad nekünk, de viszont kikerülhetetlenül szükséges.

— Itt van azután egy szintén állami feladat: a rokkant-ellátási ügyek. Nagyon sok munkát toltak át a pénzügyigazgatásról a rokkantakkal kapcsolatban. Az illetéme megállapítása, felülvizsgálása, az utalások és megszüntetések felelősségteljes és sok dolgot igénylő elintézés.

— Nem esoda tehát, ha nem győzzük a renndeteg munkát annak ellenére sem, hogy tisztviselőink megfeszített erővel dolgoznak. Ezért félek én, hogy a közigazgatás menedélen zavarok és késedelmek fognak beállni. Es ha ez bekövetkezik — mint ahogy be fog következni, ha az akták szaporodásának grát nem vetnek — akkor a zavarok katasztrófalisk lesznek. Ha ezt a katasztrófális zavart el akarjuk kerülni, akkor

egy azonnali rendszerváltozásra, az ügynevezett gyökeres egyszerűsítésre van szükség.

Miskolc város autója elgázolt egy fiatalembert

Később majdnem egy rendőr is elütött

Miskolc, január 20

Miskolc város M. 52.249. jelzésű Studebaker autója, melyet Teleký Sándor sofőr vezetett, szombton déltútn a Szemere-utóban levő Forgó-hidon elütötte Gersay József 24 éves gyárimunkást, aki súlyos sérüléseket szenvedett. A szerenestlenség úgy történt, hogy az autó, mely a Széchenyi-utóról fordult be a Szemere-utóba, a Forgó-hidhoz ért, ahol ép akkor haladt keresztül Gersay József, aki meglátva a feléje közeledő autót, félre akart ugrani, de már nem volt ideje. Az autó sárhányója elütötte és kivágta a járdára. Az autó sofőrje a szerenestlenség után tovább száguldozott. Csakhamar hatalmas tömeg verődött össze a szerenestlenség színhelyén, megérkezett a rendőr is, aki telefonálta a mentőkért, de mire a mentők megérkeztek, a fiatalember saját lábán a legközelebbi orvoshoz ment, aki sérülését bekötözte, majd a mentők a lakására szállították.

Visszafelé jövet az autó a Szemere-utai fordulónál majdnem ismét szerenestlenség okozott. Ugyanis a szolgálatot teljesítő Székely József rendőrmestert, a véletlen nem mult, hogy elő nem ütötte. Székely rendőrmester az utolsó pillanatban ugrott el az autó elől és emek köszönhette azt, hogy az autó kerékei nem gázolták halálra. A gázoló sofőr vasárnap beidéztek a rendőrségre, kihallgatása után elbocsájtották, de az eljárást megindították ellene.

1000—vht. 1928. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Audított bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. e. 102. szakasza értelmében ezenel közhírre teszi, hogy az edényi kir. járásbíróágnak 1928. évi Pk. 5382. számú végzése következtében dr. Tóth János ügyvéd által képviselt Heimlein Tivadar javára 108 P 86 fillér s jár. erejéig 1928. évi november hó 21-ikén foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1950 P-re becsült következő ingóságok, u. m. gazdasági felszerelés és sarju nyilvános árverésen eladnak.

Mely árverésnek az edényi kir. járásbíróágnak 1928. évi 1194. számú végzése folytán 108 P 86 fillér tökékevezése, ennek 1927. március 1. napjától járó 8 százelek kamatai, egyhármadszázalék váltódíj és eddig összesen 52 P 84 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Szalonka községben leendő megtartására 1929. évi január hó 28-ik napjának délelőtti 10 óráig határidőül kitétik és ahhoz a venni számdékokozó ezenel elő megjegyzéssel hivatalnak meg és érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. e. 107. és 108. szakasza értelmében közzépanfizetés mellett, a legtöbbet igéronak, szükség esetén becsoron alul is fognak adni. Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogt nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. e. 102. szakasza értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelet Edényi, 1928. évi december hó 28.

Latazó Tóth István, kir. bir. véghr.

A miskolci kisipar versenyképességét veszélyeztető a villanyáram ára

A nagyobb ipari vállalatok önálló energia-telepeket létesítenek — Néhány rövide ér alatt megértenek a befektetések — A város elsőrendű kötelessége az tpar védelmére sletni

Az indokolatlan, mértéken felül magas villamos egységárak a fogyasztók nagy tömegénél állandó elkeseredés és elégedetlenség oka. Igen természetes tehát, hogy a „Felsőmagyarországi Hírlap” cikkeit, amelyek a nagyközönség érdekében mutatnak rá a Miskolci Villamosági rt. rideg üzleti politikájára — különösen a kist fogyasztók ólénk örömmel fogadták, mert e nyilvánosság reflektorfényre az egyetlen, amely az árat borító sötétségbe bevilágít.

Hangsúlyozni kívánjuk, hogy különösen a kist fogyasztók helyzetét — s itt főleg a kisiparosokra gondolunk — nehezítik meg az abnorman magas egységárak, melyek természetüket igen megrágrítják. A kist fogyasztókkal szemben jóval kedvezőbb helyzetben vannak a nagyfogyasztók, a különböző gyárak, amelyeknek egy a rendelkezésükre álló tőke, mint pedig a nagyobb fogyasztás által elérhető rentabilitás lehetővé teszi a Tröszt-től való menekülést és önálló energiatelepek létesítését. Természetes, hogy

a miskolci nagyobb ipartelepek nem voltak hajlandók túrni a Trösztnek monopolizációs helyzetére támaszkodó árpolitikáját, a gyárak egész sora kapcsolódott ki a városi hálózatból,

így a Városi Téglyagyár rt., a Miskolci Fárgyár, a Miskolci Öntőde és Gépgyár rt., a Hornád völgyi Erdőipar rt. és a Herez Jenő gépgyára. Ezek a vállalatok már csak pontos kalkulációk folytán is hamarosan felismerték, hogy a Miskolci Villamosági rt. által diktált egységárak szinte versenyképtelenségtől fosztják meg őket és ezekkel az árakkal szemben sokkal előbbban képesek az áramot önmaguk előállítani.

A legelsők egyike, aki kikapcsolódott a Tröszt fogyasztói körül a Városi Téglyagyár rt. volt, amely aránylag nagy befektetéssel létesítette önálló telepét. Hogy számításuk nagyszérián bevaltak és természetüket a saját áramfejlesztő-telep előbbba tette, bizonyítja az a beszélgetés, melyet a vállalat igazgatójának, Schwartz Henriknek folytatott munkatársunk, aki kérdésére a következő választ kapta:

„Igen, valóban kikapcsolódtunk majdnem teljesen a villamos társaság áramszolgáltatásából és csak tölz üzemben és üzem kivül vesszük igénybe a Tröszt áramát. A szeparálódásunknak kottós oka van. Az egyik az a fontosabbik az, hogy az egységárakat túlzottan magasnak találjuk. A másik pedig, hogy ha csak minimális hátrálékban is voltunk, a villamosítás azonnal kikapcsolással fenyegetődzött. Az önállósítás előnye? Először is

mintegy 45—50 százalékkal kerül nekünk kevesebbe az áram kilowattóránként, mint azelőtt,

ami hatalmas előnyt, nagyon nagy mértékű megtakarítást jelent. A másik előny pedig az, s ez sem jelentéktelen, hogy míg a villamos társaságnak azonnal kellett fizetnünk a fogyasztott árammenységért, addig az áramtermeléshez szükséges szénért nem kell azonnal fizetnünk, hanem hónapokig is várhatunk, tehát még kiül, jelenlegény kamatdíjferencia-nyereségeink is vannak. A megtakarítás pedig még csak fokozódni fog, mert két év alatt — ugyanis két éve rendezkedtünk be önálló áramtermelésre — a berendezés teljesen amortizálta magát.

Még egyszer hangsúlyoznom kell, hogy minimálisan 45—50 százalékkal kerül most kevesebbe az áram kilowattóránként, mint azelőtt, mikor az áramot a villamos társaságtól kaptuk hibetetlenül magas egységárak mellett.

Felkeresztük a Miskolci Pártyagyár igazgatóját, Ungár Samnt is, aki így nyilatkozott előtünk:

„Akárhogy is nézzük a dolgot, a villamos társaság egységárai hihetetlenül magasak. Hogy amny nagyszám kapcsolódott ki a Tröszt áramszolgáltatási köréből, aminek csak az lehet az oka, hogy, mint a mi esetünkben is, a Tröszt nem volt konfliktus és nem állapított meg idejében mérsékelt egységárakat, pedig azok mellett is még mindig busásny keresett volna. Több előzetesekkel megakadályozhatta volna a Tröszt, hogy épen legragyobb áramfogyasztó létesítsenek önálló áramfejlesztő telepeket. A vállalatoknak ugyanis megfelelő

egységárak mellett egyáltalán nem érdekük az önálló telep, amely nagy befektetéseket igényel és az pillanatnyilag kellemetlenül is érintheti a vállalatokat.

Nekünk egészen különleges helyzetünk van, amennyiben rendkívül olcsó és alig értékesíthető fűtőanyag áll rendelkezésünkre: a fűrészpör. A tekintélyes befektetés amortizációját és az áramtermelés minden költségét is beleszámolva, a villanyáram ma nekünk a villamos társaság által számított áramdíjnak csak egy töredékébe kerül és így jelentékeny megtakarítást jelent számunkra, mindezek konzekvenciájaképpen megállapíthatjuk, hogy

minden olyan nagyobb üzemnek, melynek megfelelő fűtőanyag rendelkezésére áll, igen előnyös önálló áramfejlesztésre berendezkedni.

A Tröszt által szolgáltatott, azaz újabbban már csak közvetett áram reális számítás szerint igen magasans megszabott, horribilis egységárai mellett a befektetések hamar amortizálódnak és az üzemet lényegesen előbbba teszik. Egyébként, mint egy nerrigen beadtó ajánlatból kiténik, a Tröszt már 13 filléres áron is nyereséggel tudná szolgáltatni, illetve közvetlen az általa vett áramot, így annak önköltsége ára még ennek is lényegesen alatta marad, mert ez az ár is magasabb a nagyobb ipari vállalatok saját telepeinek önköltségének áránál.

A Miskolci Vasöntőde és Gépgyár rt. (Baross és Schücher) példája is élelően

illusztrálja azt az önmagával szemben is hibás üzleti politikáját a Trösztnek, mely az ipari termelés megrágrítása mellett ma már gyakran vezet legnagyobb fogyasztói kikapcsolódásához.

Ez a gépgyár 36 fillérrel vásárolta a villamosításágtól az áram kilowattóráját, tehát lényegben ennyibe került neki, a hatások figyelembevételével, egy lóróra. Ezt az árat a gyár túl magasnak találván, mert egyenesen versenyképességét veszélyeztette, elhatározta egy 14 lórós szivógépmotor beszerzését. Az investíció jelentékeny összegbe került ugyan, de igen hamar megtértül,

mert a motor felállítása után egy lóróra a korábbi 36 fillérrel szemben mindössze 8 fillérbe került,

amely összegben már a befektetési költségek amortizációja is beemfoglatatik.

Ez a néhány példa elegendő bizonyíték emellett, hogy a városnak teljes mértékben érvényesíteni kell befolyását az egységár megállapításánál és minden törvényes eszközt igénybe kell vennie a társaság kalkulációjának ellenőrzésére. Csak ilyen módon lehet lesz megnyugtítani a közönséget, amely a horribilis egységárakat ma már türelme fogyatékán szenved.

Fokozott kötelessége a városnak különösen az ipari áram árának leszállítását elérni,

mert a kisiparosok termékeinek megállapításánál a motoráram ára igen jelentékeny tényező és ma, mikor a szomszédban lényegesen előbbban juthatnak az iparosok energiához

a mai magas egységárak az iparosok néve a versenyképességüket veszélyeztetik, azoknak leszállítását tehát létérdekük.

Meghalt a szombati autógázolás áldozata

Az ügyészség rendelkezése örözke voltak a sofőrt — Agnoszták az elgázolt öregasszonyt! — Megállapították, hogy az áldozat Lukács Mária koldussasszony

Miskolc, január 20. Szombaton délelőt Gosztonyi József autója, melyet Szepess János sofőr vezetett, a színház közelében elütött egy 75 év körüli asszonyt, akit a mentők súlyos sérüléseivel az Erzsébet-kórházba szállítottak. Itt megállapították, hogy az öreg asszony koponyarepedést szenvedett. A rendőrségnek már nem volt módjában az autógázolás áldozatát kihallgatni, mert vasárnap hajnalban a szenvedett sérülések folytán, anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, meghalt.

Az ügyészség utasítására a rendőrség vasárnap délelőt Szepess János sofőrt őriztette vette. Szepess kihallgatásánál azaz védekezett, hogy ő a halálos gázolásért felelősnek nem terbel, mert ő szabályosan többször tálkolt, de az asszony bizonyára nagyot halló volt, a tálkölést nem hallotta, egyenesen az autó elé futott

és így történt a szerencsétlenség. Szepess János a hétől nap folyamán kísérik át az ügyészséghez, ahol további sorsáról döntenek.

A szerencsétlenül járt öregasszony holttestét — kitétet az első órákban megállapítani nem lehetett — hétőn délelőt közszemlére akarák tenni, azonban vasárnap a késő este órákban a nyomozó detektíveknek sikerült megállapítani, hogy az áldozat sukács Mária koldussasszony.

Vasárnap délelőt a Gömőri sorompónál újabb — majdnem végzetessé válható autókatasztrófa szereplője volt a gázoló Szepess János sofőr. Az általa vezetett autó a Gömőri sorompónál összekötőkötő Luszti László bérautójával. Embereletben szerencsére nem esett kár, azonban a két autó erősen megrongálódott. A rendőrség ebben az ügyben is megindította az eljárást Szepess János ellen.

Nincs ellentét a Szőlősgazdák Országos Egyesülete és a hegyaljai szőlőbirtokosság között

Mondja nyilatkozatában báró Mailot Nándor — A Zemplénavármegyei Gazdasági Egyesület közgyűlése

Sátoraljaújhely, január 20. A Zemplénavármegyei Gazdasági Egyesület igazgató választásán szombaton délelőt 10 órák gyűlést és ezt követőleg az egyesület közgyűlést tartott. Ugy az igazgatóválasztmány ülés, mint a közgyűlés tárgysorozatának az ügyek szerepeltek és pedig az új módosított slapszabályok bemutatása, az 1927—28. évi zárszámadások, valamint az 1929. évi költségvetés bemutatása és jóváhagyása. A báró Mailot Nándor országgyűlési elnöke alatt lefolyt közgyűlés az igazgatóválasztmány javaslatait teljes egészében egyhangúlag fogadta el és felkérte a tisztikart, hogy az új alapszabályok jóváhagyására az ügyek további vezetése és felbontalmazása az elnököt, hogy kellő időben tálköljék a tisztújító közgyűlés összehívására iránt.

A közgyűlés befejezése után alkalmunk volt a Gazdasági Egyesület elnökével, báró Mailot Nándor országgyűlési képviselővel beszélni, akit az iránt kérdeztünk meg, hogy a Szőlősgazdák Országos Egyesületének vasárnap megtartandó közgyűlésén milyen álláspontot fognak elfoglalni a Zemplénavármegyei Gazdasági Egyesület szőlőügyi szakosztályának kiküldöttjei. Ismeretes ugyanis, hogy egy a zemplénavármegyei, mint a fővárosi lapok közlése szerint éles ellentét állott fenn a hegyaljai bortermelői érdekeltség, valamint a Szőlő-

gazdák Országos Egyesülete, illetve annak igazgatója: Baross Endre között. Az elterjedt hírek szerint elsősorban Baross információinak volt köszönhető, hogy a földművelésügyi minisztérium hosszú időn át megrevenen szembehelyezkedett a Hegyalja talenállására irányuló akcióival. Báró Mailot Nándor kérdésünkre a következőket válaszolta:

— Vannak a közhatalomban valóban olyan hírek és jelenségek, mintha a Szőlősgazdák Országos Egyesülete éstanak igazgatója Baross Endre csakugyan ellenséges volna Tekaj Hegyaljának és mintha annak idején az ő körbélőpésük folytán maradt volna el a megígért hegyaljai kölcsön. Időközben alkalma volt meggyőződni ugy a gazdasági egyesületnek, mint nekem, hogy azok az elterjedt hírek nem felelnek meg a valóságnak. Ugy Schandl államtitkár ural, mint Baross Endre ural személyesen beszéltem és ők szóban is, de hozzám intézett levelükben is a legerősebben meggyőzőlők azt, mintha Baross Endre közbelépett volna Hegyaljával szemben a kölcsönügnyben. Így tehát ezekkel a hírekkel végkéül le kell számolnunk és az országos egyesület közgyűlésére a leghatározottabban érzelmeleket utazunk fel, hogy a szőlővidékek közös bajait megbeszéljük és azokra orvoslatot keressünk.

— A tárgysorozatban speciális hegyaljai

ügy nem szerepel, ellenben szerepel több olyan ügy, mely az összes borvidékeket és köztük a Hegyalját is erősen érdekli, így elsősorban a szeperti és a borfogyasztás adók kérdése.

— El kell ismernünk, hogy a kormány a külföldi mintapérek szervezésével és a vasuti fuvardíj mérséklésével, illetve re-fakciókkal nagymértv támogatást nyújtott már a bortermelőknél. Ez a támogatás azonban nem elég, főként azért, mert az országos évi 3 millió hektoliter termésből jelenleg mindössze 3—4 száz ezer hektoliter bort szállíthatunk külföldre, míg a fennmaradó, mintegy két és fél millió hektoliter bort a belföldi fogyasztásnak kell felvenni. Ennek azonban nagy akadály a fogyasztási adó, az országos gyűlés tehát egyszerűen további export kedvezményeket fog kérni a kormánytól és folytatni fogja a harcot a borfogyasztási adó teljes eltörléséért vagy legalább nagyfokú mérsékléséért.

(A szőlősgazdák budapesti viharos gyűléséről lapunk más helyén közlünk tudósítást.)

Nagy Emil előadása Rothermere lord karácsonyi üzenetéről 27-én a megyeházán

A miskolci Joghallgatók Testülete már hónapokkal ezelőt a trianoni békeszerződés revízióját indított harcban szerzett érdemeiért díszlőknék választotta Nagy Emil dr. volt igazságügyminisztert. Már akkor megállapodás történt, hogy Nagy Emil dr. Miskolcon előadást fog tartani. A megállapodásához híven Nagy Emil a revíziós harc egyik vezére január 27-iken, vasárnap Miskolcra jön és délután 6 órákor a megyeháza nagytermében a revízióról és az ideális külpolitikáról fog előadást tartani. Előadásában részletesen fog nyilatkozni Rothermere lord karácsonyi üzenetéről s annak jelentőségéről a magyar kül- és belpolitikában, valamint magának a Rothermere-akciónak jelentőségéről a trianoni békeszerződés revíziója érdekében indított harcban. Az előadás után Nagy Emil dr. miskolci ismerősei és tisztelői részvételével zártkörű társasvácsora lesz a Korona egyik különterében. Az előadó este, mely iránt máris széleskörű érdeklődés nyilvánult meg, belépődni jemes.

Meghívó.

A Sátoraljaújhelyi Népbank, mint Takarékpénztár, 1929. évi február hó 3-ikán, délelőt 11 órákor, Sátoraljaújhelyben, az intézet saját helyiségében (Rákóczi-utca 9.) tartja

60-IK ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉST, melyre a 1. részvényeseket meghívjuk.

Sátoraljaújhely, 1929. január hó. az Igazgatóság

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése az 1928. ületéről. 2. A felügyelő-bizottság jelentése, a mérleg megállapítása és a nyereség felosztása. 3. Határozat a felmentvény tárgyában. 4. Felügyelő-bizottsági tagok választása és díjazásuk megállapítása. 5. Beszélges indítványok.

Figyelemtetés! Aki a közgyűlésen részt kívánna venni, tegyék el a részvényüket legkésőbb 5 nappal a közgyűlés előtt, az intézet pénztárána, Sátoraljaújhelyben.

Mérlégszámla 1928 december 31-én:
Vagyron: Készpénz 11,800.94, Magyar Nemzeti Bank 1,052.92, Postakamarcékpénztár 86.20, Váltóár 375,487.12, Értékpapírok leírás után 8,598.65, Külföldi pénzek 794.12, Polyozámaladók felvezetett 40,085.60, Kötvények 810.32, Ingatlan 13,466.34, Berendezés 3,000.—, Átmeneti tételék 3,553.27, Összesen 45,145.65 pengő.

Erdeményszámla 1928 december 31-én:
Vezeték: Fúszások 12,729.—, Adók 2,301.26, Üzleti költés és lakber 6,640.43, Kifizetett kamatok 26,682.70, Leírás értékpapírokból 113.83, Kötészet 1927.56, 70.70, Tízta nyereség 6,607.07, Összesen 48,166.53 pengő.

Erdeményszámla 1928 december 31-én:
Vezeték: Fúszások 12,729.—, Adók 2,301.26, Üzleti költés és lakber 6,640.43, Kifizetett kamatok 26,682.70, Leírás értékpapírokból 113.83, Kötészet 1927.56, 70.70, Tízta nyereség 6,607.07, Összesen 55,145.18 pengő.

Az igazgatóság Megvizsgálta és helyesnek találta.

RÓMAI LEVÉL

**Szemléltetésben Mussolinivel — A leg-
nagyobb fasciátok — Milyen a római tél?**

Róma, január hó.

Rómában vagyok, ahmáim városában. Az állomáson borzasztó tolongás, kiabálás, valóságos zűrzavar, — angol, német, oroszul kiejtett olasz szavak röpöknek a levegőben. S váratlanul hideg van. Fázom s lassan-lassan rájövök, hogy az olasz tél-nyár is csak hűbűg, olyan szélviharok járnak, mintha valahol az óceán közepén volnék egy kis szigeten. Az ablak üvegei meg-megremegnek, az egész épület inog, (minden percben várom, hogy roám szakad a menyetel) fogam pedig versenyt vacog.

Régi rossz szokások, hogy szeretek ácsorogni az utcán, órákosszat előldögélni, céltalanul bolyongani. Most azonban rosszuljártam, karácsony közelédek, tele vannak az utcák jövő-menő emberekkel, kik magukkal vonszolnak. Az emberek tolonganak, nevetgélnek, fityörésnek, sohol nem látom azt a szent ünnepeleti magabeszállást, mint odahaza.

Az elemista-fasciátok, azaz a ballillák

Amint így elgondolkozom, egy érdekes kép tűnik fel. Egy ötven-hatvan fősnyi kis csapat vonul végig az utcán katonazene mellett. A csoport 8—10 éves gyermekekből áll, fascista ruhában (jellegzetes fekete ing, fekete sapka) úgy menetelnek, mintha mindenik kezében marsall-bot volna. A vezető egy tizenkét éves barna fiú, akinek a sapkájánál már ezüst színűkorok jelzik a rangot. Ez a gyerek egy komandó, mintha obsitos őrmester volna. Ahoh elhaladnak, mindenki levett kalapjal, vagy római köszöntéssel (kézfelmelés) üdvözlí a fekete aranysegélyes zászlót. Ucen neki utának vetem magam, hogy szóra bírjam a kis őrmestert. Elmondja, hogy elemisták és most egy rendőrtisztet temetésére igyekvnek, ahol ők is részt vesznek a „diszszázadban.“ Csodálkozom. Szervezesi és mintha növelni akarná tekintélyét elrikoltja magát... hop-lá... hop-lá... uno... due... És a gyerek-katonák nagy komolysággal lépdelnek szabályosan, nagyokat is megszégyenítő pontossággal. A zenészek szintén ilyen idős és ugylatom, nem hoznak szegényet fajakra. A commandante (nálunk a tanító ur) más elfoglaltsága miatt nem vezet-heti őket és így került sor a kis őrmesterre, mint aki rangban legidősebb és aki jövőre már beiratkozhat a partitoba is. En csak egy szót ismételtetek, mint megelégedése és csodálkozásom jelét, — „sei bravo, — siete bravi.“ A menet továbblépdel és én nézem, nézem őket, mint a jövő embereit.

Rövid lélegzetű interjú Mussolinival

Mint hogy most nem azt kérdik az embertől odahaza, hogy láttá-e a pápát, hanem, hogy láttá-e a Duce-t; én is feltettem magamban, hogy beszélni fogok vele.

Futok követségre, konzulátusra, szindikátusra, sehol nem utasítanak el, sőt szívvelyesek, jóindulatuk. Szerettem egy husz bizonylatot — nyilatkozatot, engedélyt és kimutatást, de sikerült. Vagy tizedmagammal együtt a Chigi palota nagy várótermében várom a nagy pillanatot. Nyílik az ajtó, egy szolgáló keresztelvet vagy tíz szobán és végül megállunk egy kisebb sőtábutorzonai kis szobában, amelynek egyik sarkában levő egyszerű íróasztal mellett ül a jelenkor egyik legnagyobb energiával rendelkező koponyája. A megpöztöstől elfeljettem rómainas közsönit és oly ügyetlen lehettem, hogy elmosolyodtam. Ezt jó ómenként tartottam és mire visszatért a bátorágom a vezető kezét fog velem és kérdi, mit akarsz? Mit válaszoljak?! azt mondtam, látni akartam. Ó újra mosolyog, kemény arcaim elállgulnak, különös mozgást végeznek, majd újra a régi: Újabb kérdés, mi nek jöttem? interjú szeretnék, válaszolam, mire Mussolini megveregeti a vállam, újra kezét fog és azt mondja „derék fiúk vagytok ti magyarok!“

Az audenciának vége lett és én jöttem ki, repültem boldogan, mert megszabadultam attól a különös szorongó érzéstől, amit utoljára csak az érettségim éreztem, mikor elakartak buktatni és egy mentő-kérdést kaptam. Lenn a Corso Umbertoon, a via Nazionale végig szobhnél-szebb gondolataim támadtak, amelyekkel, majd kifogom szépietni ezt az interjú, hisz nem volt ott senki, nem láttá senki. De nem, nem teszek hozzá, nem veszek el belőle semmit. Így adom szárazon, ahogy mértént.

Földes Béla.

Tarthatatlan állapotok a miskolci Társadalombiztosító Intézet épületében

Az intézeti helyiségekbe csak egy szűk csigalépcsőn lehet jutni — Összekeverednek a betegek és a járulékhiteles ügyfelek — Járványfészek az intézeti székház — Kezdetlő fogva nem felel meg a székház rendeltetésének

A Zsolnai-kapuban, távol minden villamos megállótól, az üzleti élet zajlásának kelles közepén áll a Társadalombiztosító Intézet miskolci fiókjának székháza. Hatalmas kétemeletes palota, melynek földszint-jét forgalmas nagy fizethelyiségek foglalják el; inkább néznék afféle városi bérelőházak, mint a legnagyobb szociális és egészségügyi intézményünk hivatali helyiségeinek a munkaképtelenek, betegek asy-lumának.

Az üzleti tülekedés, tolongás áradata szinte magával sodorja a ki-bejáró sápadt, vézna arcú segélyreszorultakat és az ügy-kereső ügyfeleket.

Szorongás az egérfogóban

Elhatároztuk, hogy megfigyeljük annak az intézménynek az életét, amely ma az egész társadalmat átfogó leghatalmasabb népjóléti közintézményünk kesz. Ma körül-belül 28,000 kötelezett tagja révén Borsod-Gömör- és Abaujmegyék területéről mintegy 100,000 ember érdekeit munkálja, de mihelyt a lex Vass II., az öregség, övegyesség és árvaság esetére szóló törvény végrehajtása keresztülviték, ennek kétszerese veszi igénybe az Intézet működését; ez a szám a későbbi törvények intézkedési következtében és a Társadalombiztosító Intézet végleges kialakulása folytán még növekedni fog.

Az intézet I., II. és III. emeletén vannak az intézet hivatali helyiségei. Egy S alakú szűk csigalépcsőn lehet feljutni már az első emeletre is, ahol az orvosi és egészségügyi célra szolgáló helyiségek vannak.

Megdöbbenve állunk meg a lépcső alján. Ez a lépcső valóságos kutyaszorító. Alig két méter széles, keskeny és hirtelen kanyarodó fokain száználmas tömeg tolong, tülekedik. Járnai alig képes lábbadozó beteg göröcsösen kapaszkodni a lépcső karfájába, hogy le ne sodorják a le-feljáró s bejelen-tési, vagy fizetési kötelezettségek végett siető egészségese emberek. A lépcső közepén egy felkötött karu beteg lapul a falhoz, a kíméletlenül törtető tömeg elől. Olykor fájdalmasan szisszen fel, amikor a szűk és keskeny lépcsőn akaratalanul is megkötődik. A lépcső felső fokain riadtan áll meg egy ványadt arcu fiatal anya. Egyik kezével kis esemesőgömb szorítva sovány kebléhez, a másikkal ijedten kapaszkodik a karfába, ahogy a szorongó, jövő-menő tömeg felé sodorja. Lába megesszuszik a tolongás közepette és le-zuhanna, ha a feléle törtető tömeg fel nem tartaná. A második, harmadik emeleti lépcső meredéken ziháló tudójú embereket, kik áradatban kapaszkodva pilhenek, — lökdö-snek a sietők.

Most figyelmeztető kiáltások állítják meg az egymást tipró áradatot: mentők hoznak hordágyon egy törött lábú beteget Röntgen vizsgálattal végett az emeletre. Elérnek a hordágyval a szűk lépcső kanyarulatába, a hol azonban megakadnak, mert csak egy férmelet el, ha a fertőtelt magára emelik a hordágyt. A ferdtől tartott hordágyon természetesen megesszuszik a beteg és ránehezedik a törött lábára fekvő teste. Fájdalomtól eltorzult arccal jajdul fel, de hiába, a megtorpant tömeg között így is csak nehezen tudják felvinni. A derék mentők minden igyekeztüket kifejtik, de 5—10 percig tart, míg a kétségbeesetten jajgató emberrel feljutnak.

Ugyan mi történe itt, ha véletlenül tűz miatt vagy más okból pánik törne kiz Miseda embertiprás lenne ezen a halállepcsőn?

Egészségügyi intézet mint járványfészek

Több napon át megfigyeltük azt az emberáradatot, amely az intézetbe futók és onnan távozők közlekedésére szolgáló egyetlen utvonalon. Átlagosan számítva, ötszázon jóval felül van azoknak száma, akik naponta a miskolci Társadalombiztosító Intézetet felkeresik. Minimálisan számítva, ez egy hónapban 15,000 embernek felel meg, akiknek majdnem felét a betegek teszik.

Ha azt vesszük számításba, hogy az itt megforduló embereknek, ugy a betegeknek, mint az egyéb feleknek legalább 2—3 százaléka fertőzött, vagy fertőző stádiumban levő beteg, ugy nem tévedünk, ha megállapítjuk, hogy naponta 10—15, havonta 300—500 olyan egyén megy fel-le a lépcsőn, aki lahellel, köpetével, kezével,

érintkezésével százakat fertőz meg a szűk lépcsőn a tolongásban.

Számtalan betegről csak a pénztári vizsgálat során derül ki, hogy fertőzött, nagyon sok beteg csak az emeleten levő pénztári alkalmazottaktól tudja meg, hogy mint fertőzött beteg, a kerületi orvos által lakásán vizsgálódó és kezelendő. A pénztári ellátást kívánó s evégből megjelenő emberek száza többnyire valamilyen betegségben szenvednek, de mindenesetre csökkent ellenállóképességűek. Ezeket övni, védeni kellene attól, hogy fertőzést előidézz, vagy megkönnyítők érintkezésnek ne legyenek kivételeg legalább a pénztárban való kötelező megjelenésük során.

De százkara rug naponta azon egyének száma, akik a Társadalombiztosító Intézet szabályainak és törvényeinek kényszerítő rendelkezése folytán kénytelenségből jönnek oda bejelentési, vagy fizetési kötelezettségeiknek eleget tenni. Ezek állandóan játszanak az egészségükkel, sőt a családjuk, embertársuk életével, mert kényszerülve tolongani az egyetlen közlekedési uton: a szűk lépcsőn. Kénytelenek a tágas, de alig szellőztethető várótermekben várakozni, ott keresztülvergődni a várakozó betegek között a rettetes, áporodott, egészségtelen levegőji helyiségekben.

Ugyanez áll az adminisztráció nagyobb részére. A tisztviselők nagyobb részének nem hivatása a betegekkel érintkezni, de kénytelen köztük jární-kelni, velük érintkezésbe jutni, mert a székház építkezési módja folytán másként lehetetlen közlekedni.

A tördővésnek és a járványos betegségeknek valóságos fészeke ma a Társadalombiztosító székházba, ahol naponta 500 ember-nél több ember kapaszkodik a szűk lépcső karfájába, amelyet számtalan fertőző és fertőzött beteg keze fogdos; ötszáz ember-tolong azokban a helyiségekben, ahol összekeveredni kénytelen a szűk egészség és beteg ember, mert ninesek és nem is lehetnek elkülönítve a betegszolgálatra és egészségügyi célokra szolgáló helyiségek a pusztán adminisztratív célú helyiségektől.

Elképzehetetlen, hogy mily rettetes következményei az ily állapotok egy járvány kitörése esetén. Különösen most, amikor a spanyol influenza réme fenyeget s amikor a pusztító járványunk épen a legfontosabb népességügyi és néphigiéniai intézmény lenne a legjobb melegágya. legalkalmasabb terjesztője.

Uj székházat a Társadalombiztosító Intézetnek!

Az elmondottakból következik, hogy a jelenlegi állapot nem lehet tovább tartni, hiszen egy 70,000 lakosu város lakosságának érdeke és 100—200 ezer ember egészségübe követeli a tarthatatlan helyzet mielőbbi megváltoztatását.

A Társadalombiztosító Intézet magaslatos és nagyfontosságú feladatai egyenesen megkövetelik, hogy az intézmény egyenesen a hivatásának megfelelő épületben és módon nyerjen elhelyezést. Az intézménynek kelts hivatása van. Az egyik a népesség-egészségügyi, népgyógyászati, amelynek lebonyolítása nem szabad, hogy akadályozza, vagy veszélyeztesse a másik feladatnak; az egészségügyi intézmények megvalósítására és fenntartására szükséges anyagi eszközök előteremtéséhez, adminisztrálásához kellő hivatali szervezetnek működését. A székházunk két elkülönülőt rész kell alkotnia; az egyikben az ellátásra, segélyezésre és gyógykezelésre szoruló tömegnek, a másikba a bejelentést és fizetést teljesítő részére, aképen, hogy egyik tömeg ember ne érintkezzék a másikkal. Elhez képest külön bejáratos is kellene, olyan bejáratos, folyosók, várótermek, ahol nem kell, elkerülni a tülekedés, lökdösődés, surlódás, s amelyek szellőztethetők.

A mai székház, melyet egy súlyosan el-telendő központi kormányzati intézkedés még 1924-ben kényszerített rá a miskolci intézményre, már kezdetben nem felelt meg hivatásának. Mivel épen legközszférá-tetőbb földszinti helyiségei hossza bérleti szerződéssekkel üzleti célra vannak lekötve, sok sz lehet arról, hogy bolháthat ideig, az intézmény céljainak és rendeltetésének

megfelelő módon legyen átalakítható az épület. Így tehát nem lehet szó arról, hogy a bejárat és lépcsőház megfelelően ki-szele-szíttessék, sem arról, hogy az intézetet két-két emeletre lebontva levő közönség alkúli-ntíttessék. Nem lehet semmiféle olyan változtatást tenni, amely a betegek testi ép-ségét és könnyedségét szolgálja, sőt még azon is bajosan lehet segíteni, hogy az orvosi szobákban vizsgált és thorápiikus keze-lésben részesülő betegek ültözésére, várko-zására megfelelő melléképítmények legyenek, ami pedig elemi szükséglet volna. Így csak meg, hogy gyakran nem lehet azt sem el-kerülni, hogy a férfi és női betegek ugy-szólva egymás előtt vorközödnék s hársi-benyithat a leveleközött betegekkel telő helyiségek megfelelő, előszobák és segédsze-mélyzet hiáján.

A törvény maga is módot ad ul székházépítésre

A Társadalombiztosító Intézet létesítéséről szóló törvény maga is kifejezetten ak-ként intézkedik, hogy az Intézet bérleti felelősegi lehetőleg új építkezésekre fordítandó. A miskolci pénztár az ország legna-gyobb vidéki ilyen intézménye, melynek befelelőbb tudomásunk szerint nagyobb összegek vonhatók el építkezési célokra, és pedig olyan ésszerűk, amelyekből az-uk és megfelelő mértékben minden nehézség nélkül megvalósítható. Ugy tudjuk, hogy a jelenlegi vezetőség tett is ilyen irányban javaslantot.

A jelenlegi székház kifejezetten üzleti és bérházi céljaira épült és erre, — de csak erre! — alkalmas is, szükséges is. Nos! Adassék vissza az épület eredeti rendelté-sége az intézmény céljainak megfelelően tervezett új székház. Ezzel kétfős cél érveik el: egyrészt a lakásnégyesen lényegesen eny-hítték, másrészt a Társadalombiztosító in-tézmény céljai is életretek.

A jelenlegi épület jóvedelmességére bizto-sítva van s ennek hozadéka, meg a pénztár elvonható felelege mindenesetre könnyen megvalósíthatóvá teszik az új székház épí-tését. Ennek legjobb helye a város közepén, a Városház-téren lenne, ahol egyben a bot-rányos omladozó vízkövek és szemétdombok helyén a város díszére szolgáló hatalmas és szép palotának kellene állania.

Palatinos körök álláspontja

Tudomásunk van arról, hogy magának a pénztárnak vezetősége, a lehetősegi határai között már többször kérte a tarthatatlan állapotok megszüntetését és új székház épí-tését, azonban mindaddig eredmény nél-kül.

Legutóbb már Miskolc város közigazga-tási bizottságában is szóvá tették a Társadalombiztosító Intézetben uralkodó köz-vezálos állapotok. Ugy a laikus, mint az orvosi hozzájárulók véleménye teljesen iga-zolta a fentieket s valamennyien kívánták az orvosiellátást. Nem elég azonban a bajok konstataciója és a jámbor óhajtatás. Kell, hogy maga a vezetelméletet közönség-erélyesen és halasztást nem tűrve, követelje a járványfészek megszüntetését.

4085—1928. vlt. szám.

Árverési hirdetésny.

Audított bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében közhírré teszi, hogy a miskolci kir. járványbizottság 1927. évi 21157. szá-mú végzése következtében J. Geiringert Bertalan ügyvéd által képviselt Lbor győgyászati és ro-gyászati gyár r-t. javára 478 P 80 fill. és jár-oregény 1927. évi július hó 22-én fogantottott kieltelési végrehajtás útján le és felülfoglalt s 1600 P-re becsült következő ingóeszköz u. m. két bálázoba új buli nyitványos árverésem eladának. Mely árverésnek a miskolci kir. járványbizottság 1927. évi Pk. 0081. számu végzése folytán 470 P 80 fillér tökékelvétel, ennek 1927. évi május hó 3. napjától járó 6% kamattal, egyhármad szá-zalék vátdíjjal és eddig összesen 91 P 68 filléren bíróság megállapított költségek eregény Miskolc-on Urak utca 13. sz. alatt leendő megköltés 1929. január hó 21. napjának dé. fél 12 órája határidővel kiáltatik és ahhoz a venni szándékosok szemmel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóeszköz az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében középvezetésre illetet, a legelőbb ingóeszköz, szükség esetén becsőron nál is elfogadandó.

Amennyiben az elárverendő ingóeszközök mások is le és felülfoglaltak és azokra kieltelési jogot nyertek volna, ennek árvera az 1881. vi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendel-tetik.

Kelt Miskolc, 1929. évi január hó 3. napján.
Pocsa Ignác
kir. bír. végrehajtó.

Szerelmi bánatában öngyilkos lett egy szendrői csendőrmester

„Engem sem látnak többet itt alkalmatlankodni!” — mondotta a lány apjának utolsó találkozáskor — Szolgálati fegyverével fölbölte magát a laktanyában

Szendrő, január 20

Megrendítő tragédia játszódott le szombaton este Szendrőn. Egy fiatal csendőrmester szerelmi bánatában, mert nem vehette el azt, akít szeretett, fölbölte magát és meghalt.

„Szerelmes vagyok fluk...”

Két évvel ezelőtt került a szendrői csendőrsereg Balogh Ferenc 26 éves csendőrmestere. Igén megbízható és kötelességtudó embernek bizonyult, akít feljebbvalói szerettek. Szabad idejét saját maga művelésére fordította és ha barátait, csendőrtársai mulatni hívták, azt válaszolta: „Ne haragudjatok, nem megyek veletek. Egy nagyon jó könyvem van.”

Tervei voltak a jövőre nézve. Négy középiskolája volt, de mindig azt hangoztatta, hogy szeretné a felsőbb iskolákat is elvégezni.

Egy disznótornon megismerkedett a falu legszebb leányával, akibe halálisan beleszeretett. A lány is szerette a fiút, igazán, szívből. A leány szülei — tekintélyes, gazdag szendrői polgárok — nem a legjobb szemmel néztek a fiatalok gyakori együtt-létét. A faluban már arról suttogtak, hogy a Balogh Feri elveszi a szép Tőzser-leányt, — nagy szerencsét csinál.

A fiatalok közt többször szóba került a házasság és a csendőr megesküdtött a lánynak, hogy elveszi feleségül, de ha a lány szülei ezt ellenezték, rettenetes dolgot fog csinálni. A lány a fiu utóbbi kijelentését nem vette komolyan. Azt hitte, hogy szülei, akiknek ő a szemük fénye, nem akarják az ő boldogtalanságát és beleegyeznek majd a házasságra.

Balogh Ferenc csendőrmester az utolsó hetekben nagyon megváltozott. Az eddig jókedvű, vigyű, ki szívesen emlékezett barátaiival, most egyszerre hallgatag, szomorú lett. És akí eddig valóságilag hajtja a könyveket, kézből sem vette őket. A bajtársainak felírt Balogh lehangoltságára. Faggatták, kérdezték, mi baja, miért oly szomorú. A fiatal csendőr csak ennyit mondott: „Szerelmes vagyok fluk...”

Ez az utolsó szava?

Az elmúlt hétben szabad idejének minden percét a lánnyal töltötte. Együtt szöttek a jövő álmait. Balogh arról beszélt, hogy szombaton elmegy a lány apjához, megkéri a kezét és még aznap beadja a kérvényt a minisztériumhoz, hogy engedélyt meg a házasságot, ugy, hogy engedélyt arassék előtt megtarthatják a lakodalmat.

A tisztesség érzése

Írta: Miskolci Erzsi

Egy nyáron — pár év előtt — szanatóriumban üdültem. Rám fogták, hogy beteg vagyok s ez elég ok volt nekem arra, hogy nyaralni mehessék. Természetesen barátomra, megérő, jó, hü és föleg titoktartó barátomra rögtön szert tettem.

Terikének hívták. Okos lány volt és nagyon ismerté az életet. Orvosnőnek tanult, de betegsége visszatartotta ettől s hosszú évek óta egyik szanatóriumból a másikba járt. Nagyon jó barátságban volt egy orrossal. Nem volt ugyan szerelmes belé, de jó barátságban voltak, mint kollégák. Határozott meggyőződéssem volt, hogy a lány tisztességes.

Kis hónapos szobában lakott a lány. Postán ott forgatta könyveit, melyeket mádozt. Az orvos, a kollega, feljárt hozzá. Együtt tanultak, jó pájtások voltak, szíkségük is volt erre a pájtására, mert mindketten egyedül voltak az életben. Ha jött, megcsókolták egymást s akkor is mök eltávolított. Különben ugy beszéltek egymással, mintha testvérek lettek volna.

De egy alkalommal mégis felszínre került a viszony. Beszélgették róla s a leány kijelentette, hogy ő soha nem kívánna a fiutól, hogy feleségül vegye, mert nem szereti s minden esetre vár még, talán az élet vele is megismerteti a szerelmet. De ha szerelmes nem is lesz soha, talán fog találni valakit, aki nagyon szimpatikus lesz előtte s nem olyan közömbös, mint a kolléga. De a fiu már szorította. S tudta, hogy nem veheti feleségül soha. Nem is számított arra, de gondolta, hogy sikere lehet a lánnyal, hiszen az orvosnő-

A leány anyját beleavatták titkukba, aki nehezen bár, de beleegyezett abba, hogy a csendőr elvegye a lányt, de még hátra volt a nehezebb feladat, a büszké öreg gazdálkodó, a leány apja, aki a szomszéd bírtokos fiát szemelte ki leánya részére. Számlálták az órákat, a napokat, míg végre elérkezett a pillanat és Balogh testvér díszben beállított a lány szüleihez, leánykérőbe. Elmondta, hogy Eszti ke és ő már régen szeretik egymást, nagyon boldogra tudná tenni, tiszteljük tehát meg azzal, hogy leányukat hozzá adják. Amikor a fiatal csendőr befejezte a leánykérőst, az öreg Tőzser gnyos arcra azt mondta: „Csak talán nem gondolja ezt komolyan őrmester urf?”

A lány összetett kézzel rimádkodott: „Apám, ne tegyen boldogtalanná. Nagyon szeretem Ferit.” Az asszony is kérlette az urát, de az öreg hajthatatlan maradt és felvállról vette oda: „Ebből a házasságból nem lesz semmi.” Meg sem hallgatta az őrmestert, amikor az megkérőzte:

A miskolci iparosság állást foglalt a Kézműves Kamara kérdésében

A Kamara kóbelén belül külön kézműves szakosztályt és Kézműves Kamara néven külön központi szervet kíván a miskolci iparostület

Miskolc, január 20

Vasárnap, 20-án délelőtt 11 órakor tartotta közgyűlést az Iparostület. A közgyűlésen megjelent Huska Vilmos, az Iparostület elnöke, Végh Árpád dr. iparhatósági biztos, Neumann Adolf, a kereskedelmi és iparkamara elnöke, az Iparostület tisztviselői kara és mintegy 50-600 iparos.

Huska Vilmos elnöki megnyitja után Kovács Lajos titkár olvasta fel máskézlés, alapos, gondosan kidolgozott és mindenre kiterjedő titkári jelentést, amelyben részletesen foglalkozik a kisiparosság gazdasági helyzetével s különösen az építőipari problémájával, a tanács és kontárkérdéssel s részletesen ismertette a kézműves kamara problémájának fejlődését.

Neumann Adolf, iparkamari elnök meglelt elismeréssel emlékezik meg a titkári jelentésről és az Iparostület eredményes munkájáról.

Utána Huska Vilmos, iparostületi elnök szólt fel és kifejté a kézműves kamara kérdésének minden vonatkozását. Hangsúlyozta, hogy a kézműves kamara problémája nem jelenthet és nem indíthat meg teljesen szeparatív törekvést, mert az nem

„Gazduras, ez az utolsó szava!”

A csendőr tisztelgett, az anya és a leány előtt és elment. Az ajtóból még visszaszólt: „Engem sem látnak többet itt alkalmatlankodni!”

Eldöröml a fegyver

A háztűzűző után egy árabbig még az utcán kószált Balogh őrmester, majd bement a laktanyába. Bajtársai nem tudták miért oly izgatott. Egyszer csak felugrott, bement a másik szobába, a falról lekapasztotta szolgálati fegyverét, csövét halánkéához emelte, meghuzta a ravaszt. Eldörrent a fegyver s Balogh Ferenc, vérséren, átlőtt fejjel esett le az ágyára. A fegyverdörrenésre berohantak a többi csendőrök és rögtön elhívták a közösi orvost, aki már nem tudott segíteni. A szerelmes, visszautasított csendőr meghalt.

Futótűzként terjedt el a híre Szendrőn az öngyilkosságkán. Mindenki sajnálta a szép fiatal csendőrt. Mikor a leány megtudta, hogy a fiu öngyilkos lett ájultan esett össze és sokáig feküdt eszméletlenül. A tragikus véget ért csendőr temetése minden valószínűség szerint kedden délelőtt lesz Szendrőn, amikor a csendőrpáncsnakság az eltemetési engedélyt megadja.

Aba Sándor.

állhat meg a létező kamarák ellenében. Az elszakadás iránti törekvés indokolt volt akkor, amikor a jelenlegi iparosgeneráció még ki volt rokozte a kereskedelmi és iparkamarából, amikor főleg politikai okokból nem tartották meg a kamarai választásokat. De ma már országsszerte megtartották a kamarák tisztújítását és így nem indokolt a kamarák háta mögött a kisiparosság részére külön kézműves kamarát állítani. Minden ilyen irányú, a feltélen kikapcsolódást követelő mozgalom csak árthat a kisiparosság ügyének. Az a terv és elgondolás, hogy a kézműves kamarák ügyét a létező kamarákkal egyetértésben és nem azok ellenére kell megoldani, a miskolci Iparostület kezdeményezése is odairányul, hogy az 1868. óta meg nem változott kereskedelmi és iparkamarák végre saját reformjukat határozzák el és valósítsák meg, még pedig ugy, hogy a kereskedelmi és gyáripári szakosztály mellett állítsák fel a kézművesipari szakosztályt is.

Ennek a hármas tagozatnak kiépítése annál is inkább indokolt, mert eredetileg a kamara két tagozatából egyik a kereskede-

lem, másik pedig a kisipar érdekeit képviselte különösen, mert a régi Magyarországnak gyáripára nem volt.

A kamarák reformja mellett is szükséges van azonban egy országos központi szervre, hogy az a kisiparosság érdekeit előljobbá a kamarák kézműves szakosztályainak évi állásfoglalásait összegyűjtse és összegyűjtse. Ez a megoldási anyagi okokból is nagyon kívánatos és előnyös, mert a kamarából való kikapcsolódással külön kézműves kamara létesítése nagyon költséges lenne, mert új szervezeteket kellene kiépíteni, míg a már meglévő kamarák az új szakosztály adminisztrációját is elintéznék.

Az Iparostület előjárósága által közzétett hivatalos javaslatot olvassék fel emután, amely áthidaló indítvány: javasolja egy központi szerv felállítását és egyezményre a kereskedelmi és iparkamarák hármas tagozatának kiépítését, espedig ugy, hogy a harmadik szakosztály teljes autonómiát kapjon és minden megtárgyalt, befejezett kérdést, minden problémáját önállóan és közvetlenül terjeszthesse a kormányzati testzők elé. Helyesnek tartja egyezményre a javaslat, hogy a központi szervnek nevet ne adjanak, mert a címkerészek egyik legfőbb akadályja már évek óta az ügy elintézésének.

Székelly Pál őrmester egyetért a felfoglalt előjárósági javaslatl, azonban ő a maga részéről mégis indítványozza, hogy az iparosság egyöntűző állásfoglalásának érdekében juttassák kifejezésre a központi szervnek különállását és figyelembe a annak kézműves kamara nevet adjanak.

Bajai János közművesnek az eredeti javaslat elfogadását kéri.

Dr. Végh Árpád iparhatósági biztos kifejté, hogy ő már husz év óta figyeli a kisiparosság ügyeit, ismeri a kérdés fejlődését és helyességét az kifejezést, hogy a kisiparosság ilyen egyöntűző állásfoglalására jutott céljal megvoldásában.

A közgyűlés akként fogadta el az előjárósági javaslatl, hogy a kamarai reformkor során megalkotandó kézműves központi szervnek kézműves kamara legyen a neve.

A kézműves kamara kérdésének letárgyalása után részleges tisztújítás következett: az előjáróság egyharmad részét újra választották.

Huska Vilmos elnök záróbeszédében kifejtette, hogy az országos elkövetkezendő esztendőre igen mozgalmas és munkás év lesz, annál is inkább, mert az év folyamán akarják megkezdni a székház építést... Arra kéri az iparosságot, álljon egyetértéssel a vezetők mellé, hogy az építkezés mielőbb megvalósítható legyen.

A dalárdá Szózat-éneké után a közgyűlés véget ért.

Mentőrtént, hogy a lány nem tudott ki-menni az utcára, ugy pirosva, kékre, fekete volt harapva az ajka, nyaka, karja. De nem törődött semmivel, érezte, hogy minden nap betegebb s néha a fiu arcán is egy fájdalmas, sajnálkozó vonást, melylőt majdnem a szíve hasadt meg!

Estéknént együtt voltak, de soha nem mentek ki az utcára. A háziak, ahol a lány lakott, tudták, hogy mindig együtt tanultak s ék nyugodtan érezhették magukat... Néha a lány határozottan boldog volt.

S a fiu mindig többet és többet kért... Felébredt benne a vágy!... Talán csak azért, mert tudta, hogy nem lehet! Tudta, hogy az a lány nem fog engedni. Jól ismerte... S mégis egy este, mikor már az egész fiu csak egy kérdés volt, amikor ugy érezte, hogy ezután csak a teljes odaadás következhet, amikor már nagyon sokat mondta el magában, hogy nincs mit várni az életlől s mikor a fiu legmelegebb hangján kérte, hogy csak egyszer, egyetlen egyszer engedje meg, hogy nála maradjon: s a leány nem bírta tovább s engedett a kérdésnek...

S a fiu ott maradt... Először, miután hosszú-hosszú hónapokig töltötték együtt égyezőlőlván minden idejüket. Ott maradt. S a lány nem gondolkodott tovább. Nála is elérkezett az a pillanat, amikor megesküdt a „jaj, mit tettem!”-ek s csak egy van előtte: szeretni, szeretni... Lassan, óvatosan oltotta el a fiu villanyt és ugy ült a lány mellett a sájtőben. Boldog volt mind a kettő s Teri elhatározta, hogy ma elfelejt előlfeletet, multbánszét, jövőbelátást, csak egy lesz előtte is: az élet,

a vágy, a gyönyör...

Átdotta magát a fiu ölelésének és szívből viszonozta azt, bár ölelés közben is tisztán érezte, hogy ez nem az igazi. De jó érzése volt s elhessegette a gondolatokat. A fiu végigismogatta a testét, becézte, akarta, mellfékűdt, lecsókolta a lány ajkáról annak minden sóhajlását, oly szorosan ölelte magához, hogy mindkettőjüknek elakadt a lélokréte, aztán erőt vett rajta a féktelenség, elvrosztette a józan eszét, már csak férfi volt, akart, és már nem volt gyöngédség, nem volt kimélet, csak vágy, akarás...

Talán ez a szenvedélyes féktelenség okozta, talán a pillanattani józan ész, de valami feltámadt a lányban s akkor, amikor ő maga is közel volt hozzá, hogy átadja magát a teljes öntudatlanságnak: gondolatok keszgették egymást agyában, felbőrdült benne a tisztaság, a becsület, a tisztesség érzése s az utolsó pillanatban ledobta magáról a fiut...

Igy mesélte el nekem Teri az ő első és utolsó kalandját.

Ő felugrott és kiment az erkélyre, forró testtel, áthérvülten. Megfázott és akkor került betegsége olyan stádiumba, hogy azonnal abba kellett hagynia a tanulást. S ő elbujosított emlékeivel a szanatóriumok jöttve magányába.

Nincs jözom kételkedni abban, hogy igazat mondott. Hangja oly őszinte volt, fájdalma oly igazi... Az orvosok akkor már csak pár évet jósoltak neki s obbfi ő is sejtett valamit. Sokszor mondta, hogy azért olyan őszinte, mert neki már ugyis mindegy...

Es olyan jól esett neki, hogy én hittem benne...

Mennyi lakbért kell fizetni az 1929. évi február 1. lakbérnegyedben?

Összeállította: Póta László

A lakbérviszonyok és a fizetendő lakbér összege tekintetében ezidőeszerint kétféle megkülönböztetés van érvényben. Általában a lakásbérletet többsége ma a szabad rendelkezés alá esik, vagyis a bérbeadó és a bérlő közös megegyezésén alapszik. Ma már aránylag kisebb hányada a lakbérletnek esik a lakásviszonyokat és lakbérleti összeget szabályozó kormányrendeletek rendelkezései alá.

Mely lakásbérletek esnek kötöttség alá?

Ma már csupán a városokban és pedig egy a törvényhatóság, mint a rendezett tanácsú városokban, valamint egyes, a kormány által külön rendelttel megjelölt nagyközségekben lévő lakások feletti szabad rendelkezés és bérleti összege esik a lakbérrendeletek hatálya alá. Felsőmagyarországon a következő helyeken: Miskolc törvényhatósági városban, Sátoraljaújhely, Eger és Gyöngyös rendezett tanácsú városokban, továbbá Mezőkövesd, Putnok, Szekszárd, Abaujiántó nagyközségekben. Ezeket a helyeket az üzleteliségek, valamint — (egy-egy kivétellek nem számítva) — minden olyan helyiség bérlete, amelyek nem lakás céljaira szolgálnak, mentesek a lakbérrendeletek korlátozásai alól; tehát csupán a lakások bérlete van megkötve, azonban ezek közül is csak azoké, amelyeknek bérlete az 1927. évi október 16-ika előtt kötött meg, vagy amelyek bérlete az 1917. évi bérek alapján fizetendő s amelyek akár szabad megegyezés, akár a lakásrendeletek intézkedései folytán a lakásrendeletek által megszabott mértékben fizetendők. Ezen lakások után fizetendő bérösszeg az alábbi táblázat szerint fizetendő.

Lakbérkötöttség alá eső bérletek negyedévi bére

A kötött lakberek kiszámítása most nagyon egyszerű. Amennyi volt az alapbér egynegyedévi összege, ugyanannyi pengő az 1929. februári évnegyedű lakbér.

Vagyis például egy 800 koronás alapbéri lakás negyedévi bére 200 korona lenne, tehát 200 pengő az 1929. februári évnegyedű bér is.

Alább közöljük a szokottabb bérek kiszámítását:

1917. évi alapbér		1929. I. évnegyedre fizetendő		Tiszta bér	Háztartás díja a bér 2 százalékánál, ahol háztartás díj van	Összesen
egész évre	negyed-évre	P	é			
aranyértékben						
Kor.	é	Kor.	é	P	é	P
40	10	10	20	10	20	10
50	12,50	12,50	25	12,50	25	12,50
60	15	15	30	15	30	15
70	17,50	17,50	35	17,50	35	17,50
80	20	20	40	20	40	20
90	22,50	22,50	45	22,50	45	22,50
100	25	25	50	25	50	25
120	30	30	60	30	60	30
140	35	35	70	35	70	35
150	37,50	37,50	75	37,50	75	37,50
160	40	40	80	40	80	40
170	42,50	42,50	85	42,50	85	42,50
200	50	50	100	50	100	50
240	60	60	120	60	120	60
250	62,50	62,50	125	62,50	125	62,50
260	65	65	130	65	130	65
280	70	70	140	70	140	70
300	75	75	150	75	150	75
320	80	80	160	80	160	80
350	87,50	87,50	175	87,50	175	87,50
360	90	90	180	90	180	90
400	100	100	200	100	200	100
450	112,50	112,50	225	112,50	225	112,50
480	120	120	240	120	240	120
500	125	125	250	125	250	125
560	140	140	280	140	280	140
600	150	150	300	150	300	150
700	175	175	350	175	350	175
720	180	180	360	180	360	180
800	200	200	400	200	400	200
900	225	225	450	225	450	225
1000	250	250	500	250	500	250

Mely lakbérletek nem esnek kötöttség alá?

A lakásviszonyokat és a lakbér mértékét korlátozó kormányrendeletek néhány nagyközség kivételével nincsenek érvényben az összes magyarországi kis- és nagyközségekben. Ezekben tehát az összes, egy-egy lakásokról, mint az üzleti célra használt helyiségekre nézve a felek között kötött meg-

állapodás az irányadó, amelyet viszont az illető községekre érvényes megvelei, vagy községi szabályrendeletek, valamint a magánjogi szabályok korlátoznak.

Szintén nem terjed ki az állami lakás-szabályzatok érvénye az egyébként lakbér-megkötöttség alá eső városokban és nagyközségekben lévő azon lakások bérletére sem, amelyek újonnan épült és 20—30 évi házadoménussal bíró házakban vannak. Továbbá nem esnek az állami lakbér-szabályzatok hatálya alá azon lakbérleti szerződések sem az illető városokban és nagyközségekben, amelyek a bérbeadó és a bérlő között 1927. október 16-ika után kötöttek, vagy amelyek előbb kötöttek ugyan, de az állami lakbér-szabályzatok korlátozásaitól függetlenül közös megegyezéssel létesültek.

Ily esetekben mindenesetre a bérletre vonatkozó megállapodás, illetve az illető város, vagy község helyi lakbérletiszabályrendelete s a magánjog intézkedései irányadók.

A nem lakás céljaira szolgáló helyiségek bérleté mikor esik a lakásrendeletek korlátozása alá?

Amint fentebb mondtuk, az egész ország területén teljesen szabad rendelkezés alá tartoznak a nem lakás céljaira szolgáló helyiségek bérletét, azaz amely helyiségek üzlet, műhely, raktár stb. céljaira bérleteltek, vagy használatnak. Ez alól azonban több esetben kivételnek van helye.

Nem tekinthetők ugyanis a bérvisszony és a bérösszeg mértéke szempontjából szabad rendelkezés alá eső helyiségeknek a következők:

1. A kisiparosok műhelyei és kiskereskedők üzleti helyiségei, akkor, ha azok ugyanazon házban bérlet lakásokkal területileg összefüggenek és azzal együtt tárgyai a bérletnek és ha az alapbér összege 1400 pengőt nem halad meg.
2. Azon dohánytöszdék, amelyek 1915. január 1. után engedélyeztettek.
3. Azon mozdonyfényképzészek, amelyek 1920. január 1. után létesültek.
4. A szellemi szabad foglalkozásnak hivatalára szolgáló helyiségek vagyis az ügyvédek, mérnökök, ügyvédek irodái, orvosok rendelői, művészek műterméi stb.
5. Magániskolák, társadalmi egyesületek, társaskörök működésére szolgáló helyiségek.
6. Gyógyszertárak és hozzájuk tartozó üzemi helyiségek.

Ezekre vonatkozólag a lekötött lakbér-táblázat szerinti bérek és az állami lakbér-szabályzatok rendelkezései irányadók.

Mely járulékok szedhetők a törvényeszerű lakbérben felül?

A közüzemek (vívezeték, esatornázás, utca tisztítás, személtörés, klozet tisztítás, stb.) használati és fentartási díjait a háztulajdonos tartozik viselni úgy a saját maga, mint a bérlő által használt helyiségek után. Régebben jogosítva volt ezeket bérlői által megtérített és e címen a lakberek 3—7% -át szedhetette bérlőtől közüzemi pótlékokat megfizetni, mivel a kormány rendelkezése szerint a lakbérmegegyezésesség alá eső bérlényeknek a közüzemi pótlékok összege a bérösszeget benne foglaltatik. Közüzemi pótlékok tehát a bérlő ily helyeken csak akkor köteles fizetni, ha annak fizetésére magát szerződésileg kötelezte.

Nem esnek a közüzemi pótlékok fogalma alá, tehát minden körülmények között fizetendők a bérlő által a következő járulékok:

1. Ahol a házban házmester van alkalmazva, ott a lakbér 2% -a fizetendő házmesteri díj, amely díj a házmesterrel illeti meg.
2. Ahol házmester van alkalmazva, ott a házmesternek a bérlény külső ajtajától a közös személtgyűjtőbe és onnan a kapuhoz való elhordásáért személtgyűjtési díj címén minden szoba, vagy műhely, vagy díszlet, raktárhelyiség után havi 50 fillér fizetendő, mely szintén a házmesterrel illeti meg. Ezen járulékok számításánál a mellékhelyiségek nem veendőek számításba.
3. Amely házban központi fűtés van, ott a lakbér 20% -a fizetendő. Ezen díj a háztulajdonos illeti meg.

4. A lift fentartásáért minden menettel a lakóktól 10 fillér, idegenektől 20 fillér szedhető.

5. A házmester kapuzárás utáni kapunyitási díj címén este 10—12 óra között 10 fillér, éjjel után 20 fillér szedhető. Aki foglalkozásuk folytán éjjel kéénytelenek hazajárni, azok 10 fillér kapupénzt tartoznak fizetni.

A házmester díj és személtgyűjtési díj negyedévenként a lakbérrel együttesen fizetendő.

A bérletés ideje és módja

A lakbér és járulékaik általában minden negyedév első hónapjának 5-ik napjáig bezárólag fizetendő, minden külön felszólítás és levonás nélkül, ha csak ezt a bérleti szerződés másképp nem szabályozza.

A nehéz viszonyok között lévő bérlők jogosítva vannak a kötött lakbér alá eső helyeken a bérösszeget havi egyenlő részletekben fizetni meg, amely kedvezmény azonban nem vonatkozik azokra, akik negyedévi lakbért kapnak hivatalkutól. Havi fizetés esetén minden hó 5-ig fizetendő a bérösszeg és a negyedév második s harmadik hónapjának a teljes hátralék után 1—1% késedelmi pótlék fizetendő. Bármeily részlet, járuléka, vagy a késedelmi pótlék megfizetése elmulasztása esetén az összes hátralékos részletek esedékessé válnak.

Mikor lehet felmondani?

A felmondás kérdésében az állami lakbér-szabályzatok általában véve csupán a bérlő hibája, vagy a bérbeadó lakásigénylése esetére intézkednek. Egyéb esetekben a helyi lakbér-szabályrendelet intézkedései irányadók.

A lakbér kötöttség alá eső lakásoknál általában véve még mindig nincsen helye a felmondásnak, csak bizonyos meghatározott esetekben. Ezek a következők:

1. Felmondhatja a háztulajdonos a lakás bérletét, ha arra neki magának, vagy hozzártartozójának van szüksége.
2. Felmondhatja a háztulajdonos a bérletet, ha ott építkezni akar.
3. Felmondhatja a háztulajdonos a bérletet, ha erre a bérlő mulasztása, hibája, vagy egyéb tényei kényszerítik.
4. A szabad rendelkezés alá eső helyeken és bérlényeknek felmondható a bérlet bármelyik fél részéről, a bérleti szerződés feltételei szerint.
5. Ugyanez a szabad rendelkezés alá eső helyeken és bérlényeknek felmondható a bérlet, ha a bérbeadóknak saját magának van szüksége a bérbeadott helyiségekre, úgy köteles a saját lakását felajánlani a bérlőnek, ha azonban nem rendelkezik szabadon a saját lakásával, vagy az közös családi lakást képez, akkor nem köteles más lakást biztosítani a felmondott bérlőnek. Megjegyzendő, hogy ha a bérbeadó bérletet lakásban lakik, ezen bérlet lakását az ő bérbeadójának elnézése dacára is jogosítva van felajánlani az ő saját bérlőjének, akinek lakását kívánja átvenni.

Felmondás a bérbeadó igénylése esetén

Ha a bérbeadóknak saját magának van szüksége a bérbeadott helyiségekre, úgy köteles a saját lakását felajánlani a bérlőnek, ha azonban nem rendelkezik szabadon a saját lakásával, vagy az közös családi lakást képez, akkor nem köteles más lakást biztosítani a felmondott bérlőnek. Megjegyzendő, hogy ha a bérbeadó bérletet lakásban lakik, ezen bérlet lakását az ő bérbeadójának elnézése dacára is jogosítva van felajánlani az ő saját bérlőjének, akinek lakását kívánja átvenni.

Minden más esetben köteles a bérbeadó a felmondott bérlőnek más lakást biztosítani. Vagyis azon esetben, ha pl. hozzátartozói számára, vagy azért igényli a bérlő lakását, mert ott építkezni akar, avagy a bérlet lakbérletét épületet lebontani akarja.

Felmondás a bérlő hibájából és mulasztásából

A háztulajdonos azonnal hatályal felmondhatja a bérletet, ha:

1. a bérlő a bérösszeget írásbeli felhívás dacára sem fizeti meg s azzal egyébként is állandóan késedelmeskedik;
2. ha a bérlő a bérlényi szerződéselle-

nemen használja, azt rongálja és jogcélulatlannal egészen, vagy részben másnak engedi át;

3. ha a bérlő a háztulajdonost és családját sértő viselkedést tanúsít;
4. ha a bérlő a többi lakók irányában sértő, türelmetlen; vagy súlyos kifogás alá eső magaviselettel tanúsít.

A felmondás kelleköl

A felmondást mindig írásbeli felhívással vagy figyelmeztetéssel kell megelőznie, amelyben megjelölendő az ok, amely esetleg maga után vonja a felmondást. A felmondás mindenkor írásban eszközölendő s minden esetben ügyelni kell arra, hogy a felmondás postára adásától, vagy átadásától számított nyolc napon belül bírósághoz érkeztetve érvényesítendő, ha csak e nyolc nap alatt a bérlő annak elfogadását írásban, vagy két tanu előtt ki nem nyilatkozta. Legelőszökebb ügy az előzetes felhívástól, mint a felmondólevélről szövegesen másolatot készíteni és általában az ily leveleket postán ajánlott levélként küldeni el s a feladóvevényt megfizetni.

Az albérletek

Albérletbe adni általában véve csak a háztulajdonos beleegyezésével lehet, kivéve, ahol ezt a bérlő régebbi joggyakorolja. Mindennemű albérleti viszonyt a helyi szabályrendeletek szabályoznak s rendszeren a felek közötti megegyezés az irányadó.

A helyi szabályrendeletek csupán annyiban rendelkeznek e tekintetben, hogy az albérletet bére a hó első napján fizetendő. Az albérlet, felmondási ideje indokolt esetben, pl. nap, indoklás nélkül egy hónap, bármelyik fél részéről. Felmondani csak a hó 1-én, vagy 15-én lehet.

Amennyiben napunk olvasótáborra bármily lakástigényben akarja jogviszonyt, akár annak felhívását illetőleg, akár a bérbérszögére nézve felvilágosítást kíván, vagy kérdést tesz, elismert szakértőnk útján szívesen állunk szolgáltatásra. Levélbeli megkeresésre válaszbélyeg esatolása esetén levelem válaszolunk, vagy szerkesztői üzenetben. Azonfelül szakértőnk szóbeli uton szívesen nyújt felvilágosítást, tanácsot díjmentesen a szerkesztőségi órák alatt naponta déli 12—1 óra és délután 6—7 óra között.

756—vsh. 1929. szám.

Hirdetmény.

Ertesítem az érdekelteket, hogy a földreform törvény alapján Miskolc thf. város területén az OFB. által igénybe vett és házhelyek felosztására felkutatási rendezési munkálata elkészült.

Az elkészített új katasteri munkarészeket (régi és új katasteri birtokleveleket) a rendezési értelemben Miskolc thf. város adóhivatalánál (Városi hivatalnyilvános) Kálvianca 4. sz. földszint, folyó évi január hó 21-től folyó évi február hó 20-ig bezárólag, 30 napi közzémléssel tehető. Serelem adatok ellen a közzémlé lejártától számított 15 nap alatt feladatlanság van helyben. A feladatlanság s. m. kir. pénzügyigazgatósághoz elnevez, ezek határidő alatt a városi adóhivatalnál nyújthatók be.

Miskolc, 1929. évi január hó 18.
Dr. Fekete László sk.,
th. tanácsnok.

1427—1928. vsh. szám.

Árverési hirdetés.

Örökösök Kálmán és Tarsai végrehajtatonak végrehajtást szenvedő ellen 502 pengő 50 fill. tőke, ennek 1928. év október hó 1. napjától 8 százalékos kamata és pedig eddig összesen 222 P 16 fillér perköltség erejéig a sátoraljaújhelyi kir. járásbírósg Pk. 8285/928. sz. végzés folytán a végrehajtást szenvedőnél 1928. évi október hó 31-én bíróság (teljesül) foglalt és 2490 pengő becsült ingóságok az árverést — azon foglaltak követeles erejéig is, akik törvényes zálogot nyertek — eladatulandó, annak Nagyrösvény, adós lakásán levő megratására 1929. évi január hó 24. napjának délután öt óráig tűzöm ki, amikor a foglalás alatt lévő butorok, lovak, tehének a legelőbbet igénybevelel közpénzfizetés mellett, szükség esetén borsóron alul is, el fognak adni.

Amennyiben a követelése időközben részletes teljesítettt, a fűszott összeg a követelése be lesz számítva.

Az árverési vevő a vételáron felül köteles fizetni a vételi felkötés s forgalmi adót is.
Sátoraljaújhely, 1928. december hó 29.
Gál Pálmas
kir. bír. végrehajtó.

Erzsébet Királyné Szálló

Budapest, IV., Egyetem-utca 5.
A Belváros központjában.

60 évi a fővárosi és vidéki úri közepesállású találkozó helye. 100 modern, kényelmes szoba. Az étteremben és kávéházban cigányzene. Az Erzsébet-pince a főváros legszebb sörözője. Polgári áruk. Szabó Imre vendéglős.

— **A Kálvin-Szövetség III. körzete** vasárnap délután rendezte meg kulturdelutánját a zenepalota nagyteremében. A kitűnő rendezés főördeme Gazy Béláné ill. A kulturdelutánt Enyedy Andor lelkész magasztosul vezetője nyitotta meg. Azután Littkey György vezényletével, a református vegyeskar, Kovács Tibor dr. „Esti dalát” adta elő. Az énekkar után Thurzó Nagy Lászlóné, az ismert zongoraművésznő adott elő nagy sikerrel három zeneszámot. Játéka, osztatlan elismerést és tetszést aratott. Szabó Dániel hejőesabai lelkész angolai tanulmányútján szerzett a hitéletet érintő tapasztalatait adta elő színes és megkapó előadásban. Abonyiné Koronkay Rózi miskolci színművészi művészi éneket társolva jutalmazta. Hajdu István, a külföldön is ismert esztétikus adta elő megkapó és ragyogó technikájú esztétikus számokat. A kulturdelután a vegyeskar énekcsapattal fejeződött be, amely a dr. Kacsó-Littkey „Buesu a fejedelmétől” e dal művészi előadásával beigazolta, hogy méltán nyerte el a legutóbbi versenyen a díjat.

— **Mennyi adót fizet Zemplénnegy?** 1928 decemberében Zemplénnegy területén befolyt egyenes adó 375.568, forgalmi adó 151.082, vagyonszágráfok bére 26.178, autódó 2.212, vegyes (kammat, végrehajtási költség 19.383, összesen 574 pengő. — Az 1928. évi forgalmi befolyt egyenes adó 2.087.037, forgalmi adó 1.530.211, vagyonszágráfok bére 168.867, autódó 22.387 pengő. — Az egyenes adóból a bevétel kevesebb, mint 1927-ben 338 pengővel, a forgalmi adóból több 11.086 pengővel. — Az egyenes adók hátráléka 1928 január 1-én 588.908, december 31-én 687.580 pengő. — A legnagyobb az adóhátrálék Tiszakarád, Csázd, Nagygyöny, Alsóberceki, Sárospatak és Erdőbénye községekben, úgy, hogy ezekben a községekben alkalmazzák fogják a vagyoni fejlődésüket a behajtó községek, amennyiben január folyamán nem érik el megfelelő eredményt.

— **Doktoraváltás.** Gruber Erzsébet sátoraljai orvosgyógyásztól a prágai egyetemen orvos-doktortá avatták.

— **Hámor léptetése.** A lillafüredi Palota szállóval kapcsolatos tervek megvalósítása újabb területek igénybevétele kiújra. Amint értesülünk, a csapköbör-lány bejárójának kiképzése, az odavezető feljáró ut megépítése, valamint a szálló környékének elrendezése folytatja a kinstár kénytelen lesz Hámor község déli részét, az úgynevezett Viszrankát felhasználni. Evégből mintegy 32 ház, a régi Alsóhámor községnek csaknem egyharmadrésze megszűnik és lebontás alá kerül. Ugy tudjuk, hogy terbe van véve Hámor községnek egészen a falu közepéig, az új Hámor-építetig való megszüntetése. Valószínű, hogy az ekkép megszüntetendő házak tulajdonosai részére a dísgyőri Vasgyári déli dombos lejtőn, levő kinstári területeken épít házakot és az úgynevezett Ládi rakodó környékén odatelepíti a kilakoltatandó lakosságot. Ugy tudjuk, hogy szó van a hámosi tó felett emelkedő ama dombnak lefordításáról is, amely a Weidlich-villa emelkedik. Ennek kisajátításáról szintén tárgyalások vannak folyamatban, mivel fekvése kedvezőtelenné befolyásolja a Palota-szálló temperaturáját és kilátását.

— **A mezőnyeki főjegyzőválasztás.** Megó László mezőnyeki főjegyző nyugalmabonulásával aktuálissá vált a mezőnyeki főjegyzői szék betöltése. A megindult választási küzdelem előjelleiből következtetve a mezőnyeki főjegyzői szék egyetlen komoly jelöltje Dargay Bertalan, aki évek óta, mint a nyugalomba vonult főjegyző, helyettes nagy népszerűsége tett szert.

— **A sátoraljai villanymotor-tulajdonosok** közül azok, akik a motor cserézésére vonatkozó megállapodást még nem írták alá, mielőbb jelentkezzenek aláírás végett a városi közművek irodájában bármely hétfőköznap d. e. 9—1 óra között.

— **Eljegyzés.** Cziner Eszterkét, Cziner Adolf földbíróköt leányát (Büttösöröl) eljegyezte Prinez Tibor (Sárospatakról). Minden külön értesítés helyett.

— **Négy év után tartóztattak le egy tolvaj banktisztviselőt.** Budapestről jelentik: A Magyar Államrendvédelmi Bizottság elnökének kabinjában elzárva tartották a négy év után tartóztattak le egy tolvaj banktisztviselőt, Budapestről jelentik: A Magyar Államrendvédelmi Bizottság elnökének kabinjában elzárva tartották a négy év után tartóztattak le egy tolvaj banktisztviselőt. A bank nem tett ellene feljelentést, hanem kötelezvényt vettek tőle, mely szerint kilép a bankból és a klubból. Most azután Schwed József feljelentést tett a Hitelbank igazgatósága ellen magánosok elleni erőszak emiatt és egyúttal polgári pert is indított elmaradt fizetése miatt. Erre viszont a Hitelbank is feljelentést tett Schwed Józsefet a négy év előtti lopásokért. A rendőrség előtt történt kihallgatás alkalmával a gyamsított tisztviselő először tagradott, később azonban beismerte a lopásokat, mire letartóztatták.

— **A kivándorlások Zemplénnegyében** még egyre tart. December folyamán az Egy sáltt Államokba 7, Kanadába 9, Mexikóba 1 és Venezuelába 8 ember vándorolt ki.

— **Egy fegyelműleg elbocsátott tanító** — a ref. egyház — és a kultuszminiszter. Móró Ilona kesznyéti ref. tanítónő az egyházi hatóság legfelsőbb fokon állásvesztésre ítélte. A törvény a kultuszminiszternek módot ad arra, hogy 30 napon belül nyilatkozhasson, tudomásul veszi-e a fegyelmi ítéletet, vagy új eljárást rendel el. Móró Ilona esetében a miniszter élt ezzel a joggal — bár nem szigorúan a törvény szellemében — és közölte a megállapított határidőn belül az egyházi hatósággal, hogy érdemben később fog dönteni. Ez a mult év májusában történt és az egyházi hatóság azóta hiába várja a miniszter döntését. Az ügyet komplikálja az, hogy Móró Ilona, aki már a fegyelmi eljárás folyamán Sárospatakra költözött, a tanítói lakást elfoglalva tartja és abból öt kilakoltított nem lehet a jogerős befejezésig és így a behelyettesített tanító nem tud lakáshoz jutni. Zemplénnegyé közigazgatási bizottsága legutóbbi ülésén foglalkozott ezzel az ügygel és elhatározta, hogy erőlyes hangon feliratban kéri a kultuszminiszter döntését a soká húzódozó ügyben, melyből a ref. Egyházunk tetemes kára van, de megelégszik a kesznyéti iskola növekedésével is.

— **Egy elhagyott esomág leleplezett egy okmányhamisítót.** Kispesten az Andrássy ut 76. sz. ház egyik alberti szobájában lakott Richter Nándor pinész. Elköltözése után szállásadójára nagyobb esomágot talált a szobában, mely esomágban különböző pecsétek, úrtetségi bizonyítvány-blanketták stb. voltak. A gyanus leletről jelentést tett a rendőrségen. Éppen ott tartózkodott a lakoson egy detektív, midőn beállított egy elegáns nő, aki Richter megbízásából az ott felejtett esomágot jött. Nyomban vallatásra fogták és be is vallotta, hogy Richter hirtartózkodik. A detektív elfogták Richter Nándort, aki beismerte, hogy a pecsétek és blanketták segítségével különböző okiratokat hamisított.

— **Zsedényi Gyula fénykép-műterme,** Széchenyi-u. 105. I. em. (A Magyar Őrség bank fölött).

— **A sátoraljai MANSz táncmulatsága.** A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének sátoraljai csoportja, szombaton este nagyszerű táncmulatságot rendezett a Vigadóban, melyen Zemplén megye minden részéből, de a szomszédos megyékből igen sokan jelentek meg. A báró Waldbott Frigyesné, Maria Alice kir. hercegnő, gróf Széchenyi-Wolkenstein Ernőné és Széll Józsefné védmónksége alatt megrendezett táncmulatság a legjobb hangulatban a hajnali órákig tartott.

— **A dísgyőri vasgyári plébánia betöltése.** Meyer Béla vasgyári prépost-plébánosnak egyri kanonokká történt installálására és Egerbe való távozása igen mely irtt hogy maga után. A népszerű és kiváló főpap oly ideális pástóra volt nyájának, hogy nehéz utána megfelelő utódot találni a legnehezebb állomásra. Az egyházegyes papságának legulsóabb nevű és legértékesebb nevű erői pályáznak a Meyer Béla örökre, akik közül úgy halljuk, hogy Csin-talan József nagybátyoni plébánosnak van legnagyobb esélye, akit, mint volt felsőmiskolci segédlelkész és a miskolci sajtó szorgalmas munkását, igen előnyösen ismernek.

A kötelességtől — a spanyolig

A kórházak felkészülten várják a spanyol influenzát és minden óvintézkedés megtörtént — mondja a tiszti főorvosi jelentés.

S mi kénytelenek vagyunk vitába szállni ezzel a jelentéssel. Mert:

Egyik legszembetűnőbb kötelességünk tanítóját a tanust. S igyekszünk is e kötelességünknek a legkészségesebben eleget tenni. Annál is inkább, mert ha elmulasztjuk, két derék, kardos és sisakos uriembert küldenek értünk. A kik erőszakkal is magukkal visznek. S a tanut, aki reggel kilenc órára kapott idezést — s akinek semmi egyéb bünc nincs, minthogy véletlenül látott valamit, tud valamiről — fütellen, hideg várótermek fogadják, ahol, mivel a bírúk túl vannak terhelve a sok munkával, várhal a tanu tizenkettőig, egyig, sőt felkötött is. Várhat. Didereghet. Fagyoskedhet. S esetleg áthúhét úgy, hogy másnap lázasan vitetik a kórházba. S harmadnap a temetőbe.

S ha a bírúk túlterhelésén már nem lehet segíteni, de az oty lóg költögetést kerekbe még bizonyára beférne néhány vagon szén, amivel fütteni kellene a bírósági várótermeket és folyosókat. Hogy az ügyvédek, akik jelentenek a bírúk, akik iratolt bírósok födélten fölül és nyaghaból nélkül futnak át egyik teremről a másikba, át ne hüljenek. És hogy ne kapjon nemzeti ajándékképpen influenzát a nagyközönség, amely — ha másért nem is olyan becses, de — adólyon és olvégre talán mégis, tulajdonképpen maga a nép, maga a nemzet.

S valahogy önkéntelenül az a keserűség, epés gondolat jut az ember eszébe: Talán csak nem azért nem fütnek a bírósági várótermekben, hogy a kórházak nem várjanak hiába? (Don Quijote.)

— **Égéssegügyi előadások Sátoraljai-ujhelyben.** Az Országos Társadalombiztosító Intézet sátoraljai-ujhelyi kerületi pénztára, amiként az elmúlt évben tette, ez évben is sorozatos egészségügyi tárgyú népszerű előadásokat tart a polgári leányiskola tornatermében. Az előadásokat január 20. és 27., február 3., 10., 17. és 24-én délután 6 órai kezdettel tartják meg. Valamennyi előadást dr. Varga Béla, a pénztár tisztviselő főorvosa fogja tartani. Az előadások alatt az elmondottakat magyarázó és érthetővé tevő vetített képeket és filmeket fognak bemutatni. Belpöfői: nincs.

— **A Miskolci Kereskedelmi Testület január 26-iki estélyén** Forró Pál, a kiváló író a táneről, divatról, nagyjelölti nőről, a hódítás titkáról és száz aktuális kérdésről fog beszélni. A Moesányi-Lajos jazz-humorista kettős szellemes paródiái és művészi énekprodukciói ma az országos érdeklődés középpontjában állanak s szereplésük érdekességét fokozza, hogy Miskolc az első város, ahol vendég szerepelnek. A hangverseny további értéke Községi Teréz operanekesné, aki a legújabb amerikai slágerdarabokat fogja bemutatni. A humorról Vidor Ferike, a legjobb magyar komika gondoskodik, aki vidám dalaival fogja megcaagtatni a közönséget. Az estély iránt már gíriási érdeklődés nyilvánul meg. A rendezőség ezután értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy a meghívandók névsorát most állítják össze és miután teljesen megbízható névsor nem áll rendelkezésünkre, kérjük, hogy akik arra igényt tartanak, vagy vidéki ismerősöknek küldeni akarnak, azt bármely kereskedőnek jelentsék be. Jegyek elővételben a Merinó Posztóruházban, Széchenyi-u. 27. Telefon: 1073. már kaphatók és miután az estély elaglott a tömkenként kereskedők segélyalapja javára lesz, felülfizetése ugyanott eszközölhető.

— **Virág-bál lesz a kath. Nőgyűlet bálja.** A miskolci róm. kath. Nőgyűlet hálrendező bizottsága elhatározta, hogy február hó másodikik táncmulatságát virág-bálként rendez. — Miskolcon ez az ötlet újszerűségét hoz a farsang krónikájába. A virág-bál színessé, hanulatossá, látványossá teszi majd a kath. Nőgyűlet táncestélyét és széles tömegek érdeklődését kelti fel a bál iránt, mely az előlelekből ítélve, különben is a farsang egyik legnagyobb sikerit táncmulatságának igérkezik.

— **Sátoraljai-ujhely városi könyvtárára** felhívjuk sátoraljai-ujhelyi olvasóink figyelmét. A könyvtár minden vasárnap délelőtt igen mérsékelt díj ellenében áll a közönség rendelkezésére.

— **Zemplénnegyzei Gazdák tanulmány-utja Mezőhegyesre.** A vármegyei Gazdasági Felügyelőség kezdeményezésére a zemplénnegyzei kisgazdák egy nagyobb csoportja meg fogja tekinteni a mezőhegyesi állami birtokot, ahol a szarvasmarhatenyésztést fogják tanulmányozni. Ez alkalommal a gazdasági felügyelőség az állami birtok állományából községek és magánosok részére 20 darab tenyész-bikát is fog vásárolni. A tanulmányuton résztvevők a vasúton felálló jegykedvezményben részesülnek.

— **Az adóórógatások ügye.** Előző számbunkban közöltük, hogy a pénzügyminiszter újabb rendelete szerint fel vannak nemes azok, akiknek kereseti és jövedelmadólajpa nem haladta meg 1928. évben a 6000 pengőt, hanem azok is, akiknek 1928. évi adólajpa 1928. évben a 6000 és 10000 pengő között volt. Erre nézve a pénzügyigazgatóságoknak felhívást kellett volna kibocsátainak, azonban a rendelet szövege több félreértésre és kétségre ad alkalmat, miérsít a miskolci pénzügyigazgatóság tisztikara e tárgyban újabb kormányintézkedést kíván. Amint erre nézve a kétségeket kizáró intézkedést megkapja, a miskolci pénzügyigazgató is kiadja felhívását. Ezért egyelőre csak annyit közlünk tájékoztatásul, hogy mindazok, akiknek 1928. évi tiszta keresete, jövedelme jóval kevesebb (legalább 20%-al kevesebb) volt, mint az 1927. évi s ezért vagy bármely más okból új adómegállapítást kívánának 1929. évre, azok eziránti indokolt kérelmeiket 1929. január 31-ig tartoznak benyújtani az illetékes királyi adóhivatalhoz. Ez időn tül kérelmek nem vétetnek figyelembe. A kérelmekhez a 6000 pengőt meg nem haladó jövedelműek rendez adóbevallást tartoznak esatolni, míg a 6000—10000 pengő közötti jövedelműek jogosítva vannak arra, hogy adóbevallásukat 1929. február végéig nyújtsák be.

— **A Deborah Nőgyűlet kulturdelutánja.** A miskolci Deborah Nőgyűlet, vasárnap délután debreceni utcai helyiségben tartotta meg előadással egybekötött jótékony teadélutánját. A teadélután események titkárának magas színvonalú és kíményelő Rác Zoltánnak, a budapesti vályó szónoki képességét eláruló előadása volt, ki a zsidóság aktuális kérdéseiről beszélt. Breuer Arthur né keresetlen szavakal méltatta a Deborah Nőgyűlet eddigi kifejtett jótékony működését. A rendezés onzetlen és fáradságtalan munkáját díesert illeti: Prinez Jakabné elnök, Reich Davidné alelnök, Hegedűs Józsefné alelnök, Kertész Jenőné vizalmi bizottsági elnök, Bónis Lajosné alelnök és Breuer Arthur né kultúrelnök urnok. A megjelent hölgyek névsora a következő: Prinez Arminné, dr. Spira Salamonné, dr. Erdős Sándorné, Hajdu Mórné, Nemes Lajosné, Klein, Gina, Falus Erzsike, Drucker Dezsőné, Drucker Manci, Horovitz Böske, Nemes Kornél, Zeichner Zsigmondné, Zeichner Edith, Hoffmann Ernőné, Hoffmann Ica, dr. Neuwald Ernőné, Klein Józsefné, özv. Neuwald Miksáné, Horovitz Miklósné, Liechtman Miksáné, Löbl Zoltánné, Weiss Lipótné, Schwartz Manci, Grünfeld Lili, Rác Ica, özv. Janovitz Dezsőné, Bíró Arminné, Szepessy Manci, Iróth Lászlóné, Klein Margit, Rothmann Ignác, Grossmann Kató, Janovitz Böske, Mandel Lipótné, Kálmán Irén és Kálmán Izsnő.

— **Életveszélyes a szegi-i iskola.** A tanfelügyelőség felkérésére egy bizottság megvizsgálta a zemplénnegyzei Szegi közeg állami elemi iskoláját és megállapította, hogy az iskola épülete olyan rozant állapotban van, hogy beomlásra fenyeget. E vélemény alapján a tanfelügyelőség beszüntette a tanítást az iskolában és felirt a közoktatásügyi miniszterhez egy új iskola építése érdekében.

— **Mátészalkán az országos vásárokat** a folyó évben január 21., március 18., április 22., július 22., szeptember 30. és november 18-án fogják megtartani.

2291—KI. 1929. szám.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY

Városi épületeken szükséges kömüves, tatározási munkák állandó végrzésre szerződéses kömüves mestert keresünk. Ajánlatok zárt borítékban 1929. évi február hó 6-ikán, délelőtt 10 óráig a városi mérnöki hivatalnál adandó be, ahol az ajánlati írlapok beszerezhetők és a feltételek megteudhatók.

Miskolc, 1929. január 18.

dr. Hodobay Sándor, polgármester

Klasszikus operett és új vigjáték a színház heti műsorán

A színház, — mely évek óta illeszt be állandóan nagy sikerrel s a közönség legnagyobb meglepedésére klasszikus operetteket műsorába, s héten felújítja Offenbach örökség, meleg, fülbebeszó muzsikájú operettjét, a Szép Helénát, amelyet bátran vig operának is nevezhetünk s amely Miskolc zenekedvelő közönsége előtt még mindig nagy és forró sikert aratott s a legrosszabb színházi éveken is telt házakat, meleg, a békőre emlékeztető, bensőséges esteket varázsol néhány vérbéli Offenbach-muzsika bizonyára napra a színház nézőterére. A pompás, most sem fogja elveszíteni varázserejét a mert a színház, a zenekar és a rendezés miskolci közönségre, annál is inkább, egyaránt fokozott és különös gondallal készülnek a népszerű operett felújítására.

A Szép Heléna címzerepében végre alkalma nyílik a színház kiváló primadonnájának, Kolbay Hédiának is, dekoratív szépségét, bársoups, melegen-tiszta esengő, az operára is predestináló hangját és színjátszó képességének egész skáláját teljes fényében csillogtatni, minden értéket, tudását és tehetségét teljesen kifejezni, bemutatni. Partnere Paris szerében, a Miskolcon már ismert, kitűnő, meleglangu, szimpatikus operának, Szűcs László a Városi Színház vendégművésze lesz.

A héten mutatja be a színház Vitéz Miklós, a tehetséges, fiatal magyar írók egyik kedves, mulatságos, ötletes és fordulatú vigjátékát. A tulbuzgó fiatalembert. A tulbuzgó fiatalember Pesten a Kamara-Színházban már megtalálta az utat a közönséghez s mivel teljesen betölt egy estét jökdével, tiszta, melegen esengő kacagással, derűs, kedves humorral, itt is meg fogja találni minden bizomlyra a siker útját ez a minden ízében, magyaros és minden ízében mulatságos pompás vigjáték.

A Miskolci Nemzeti Színház műsora

Hétfőn, január 21-ikén, A. bérletben: A farkas Vigjáték.
Kedden, január 22-ikén este, premier-bérlet, itt először: Egy tulbuzgó fiatalember. Vidám történet 3 felvonásban.
Szerdán, január 23-ikán este, A. bérletben: Egy tulbuzgó fiatalember.
Csütörtökön, január 24-ikén délután 3 órakor, este — 40-től 160 fillérig — helyárrakkal: A tóbornok. Számmú. — Este fél 8 órakor, premier-bérletben, Szűcs László, a Városi Színház tagja felléptével: Szép Heléna. Operett 3 felvonásban.
Pénteken, január 25-ikén, B. bérletben: Egy tulbuzgó fiatalember.
Szombaton, január 26-ikán, délután 3 órakor, este — 40-től 160 fillérig — helyárrakkal: Manuša, egy kis parasztleány története. Orosz színdarab 3 felvonásban. — Este fél 8 órakor, A. bérletben, Szűcs László, a Városi Színház tagjának vendégfelléptével: Szép Heléna. Operett.

Sátoraljai helyi mozi műsor:

A sátoraljai helyi Városi Mozgó műsora. Január 22. és 23-án, kedden és szerdán Parysia (a Moulin Rouge királyáné) 12 felvonásban. Irta és rendezte E. A. Dupont.
Január 24-én, csütörtökön Rapa Nui, exotikus kalandráma 10 felvonásban, melyben Liáne Haid két ikertestvér szerepet játszik, az egyik Európában él, a nagyvilági életet, a másik egy szigetén szökött fegyencek között.
Január 26-án, szombaton A Felkelő.
Január 27-én, vasárnap Cigányvér.

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP
XXXII. ÉVF. 2. SZÁM
Szerkesztés és kiadásért felelős:
LÁNCZI ZOLTÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sátoraljai helyi, Kaszinó-utca 5. szám, telefon 10.
Miskolci szerkesztőség és kiadóhivatal: Széchenyi-utca 12. szám, telefon: 8-85.

Nyomatott a Magyar Jövő Nyomdázson és Lapkiadóvállalat R.-T. Miskolcon.
Műszaki igazgató: úr. Ludvig István

A magyar Medgyanszky Mária lett a ping-pong női egyes világbajnoka

A férfi egyest Perry (angol) nyerte

Budapest, január 20.
Nyerte a döntőt és 6 lett a férfi egyes világbajnok.
A női egyest a titkos favorit, Medgyanszky Mária javára könyvelték el a középöntőben, aki legveszélyesebb ellenfelét, az osztrák Widmannét, játszi könnyedséggel győzve elnyerte a női egyes világbajnokságot.
A páros és vegyes páros mérkőzések lapuk zártakor még folytak.
Esmagot talált a szobában, mely esomag-

Budapest, január 20.
Vasárnap délután folytak le Budapesten a ping-pong világbajnokság egyéni és páros mérkőzése. Brillánsul briliánsabb küzdelmekben fej-fej mellett haladtak a favoritok és csak a legutolsó pillanatban tisztázódott a helyzet.
A középöntőbe a magyar Mechlövits-Szabados-pár került s ennek a mérkőzésnek győztese Szabados állott ki a világbajnoki címért az angol Perry-vel.
Erős és nívós mérkőzés után Perry

A Hungária újabb győzelme Alexandrián

Alexandria, január 20

A Hungária csapata, mely hetek óta túrúzik Egyiptomban, ma ismét folytatta győzelmi sorozatát. Alexandriában mérkőzött az „Allem” csapatával és a Hungária-

legénysége fényesen állotta meg helyét az afrikai kontinens legerősebb csapatával szemben, melynek legénységét 0-0 fölért utban Kalmár góljával 1:0-as gólarányban győzte le.

Elmaradt a vihar a futballbírák közgyűlésére

Győzött a hivatalos lista

Miskolc, január 20.
A Magyar Footballbírák Testületének északmagyarországi kerülete vasárnap délelőtt 10 órakor tartotta meg közgyűlését az EL.SZ. helyiségében. A közgyűlés a vihart jósló előjelre ellenére nyugodtan, minden kirobbanás vagy hevesebb szóvita nélkül zajlott le. Elmaradt az ellenlélek előre beharangozott rohama, elmaradt a nagy összecsapás, amelyre állítólag hatalmas előkészületek történtek.
A közgyűlésen Chenez Rezső elnökölt. Bevezető beszédében meleg szavakkal üdvözölte Kann Frigyeszt, az ismert sportembert, aki mint a központ kiküldöttje jelent meg. Beszédjében rámutatott arra a nagyjelentőségű határhárcra, melyhez a testület elérkezett. Arra, hogy tíz éve alakult meg a Futballbírák Testületének északmagyarországi kerülete, melynek az első időben csupán csak néhány lelkes tagja volt, ma pedig negyvenkét működő tagot számlál.

különösen a vidéki ügyek elintézése szempontjából hátrányt jelent. Kann Frigyes azonban bemutatta a Magyar Futballbírák Testületének új alapszabályát, melyben ez a megoldás már benne van s így az indítványt levették a napirendről.
A titkári jelentéshez Kondor Aladár (Sátoraljai helyi) szöveget hozott és több kiegészítést hozott föl. Így többek között az ügyek gyorsabb menetű elintézését kérte, továbbá, hogy a bírák fokozottabb védelmet kapjanak egy a közönséggel, mint a játékosokkal szemben. Azután Czeizler Sándor felvonta a központi BT-nek a bírói minősítéseket érintő tényleges ellen. Szerinte egyes vidéki bírókat minősítés szempontjából a központ hátréba szorított. Kann Frigyes felől a fősztárolásra és határozottan kijelentette, hogy a bírók minősítésében soha sincs személyi elő- és a központi BT, mindig korrektül jár el.
Ezután megválasztották a tisztikart. Győzött a hivatalos lista, a következők: társelnök: Szepessy Jenő. Alnökök: Stepanitzky Sándor és Sugár Gyula dr. (ügyvezető). Titkárs: Rudolf János. Pénztáros: Kerekes Nándor. Ellenőr: Tóth Gyula, orvos; Róna Artur dr., ügyész; Góthliff József dr. Tanácsostagok: Czeizler Sándor, Galgóczy Jenő, Kiss István Kovács István, Kovács József, Lőrincz Sándor, Popp István, Pataky János, Szalay-Kovszky Károly, Tarpay Lajos, Tóth József, Zoltner János. Ezenkívül két póttag.

A közgyűlés a déli órákban ért véget. A vihar, melyre mindenki számított, elmaradt és a közgyűlés esőndes mederben folyt le. Az ellenlélek, mintha teljesen elűnt volna, mert a szavát sem hallatta.

A vihar, melyre mindenki számított, elmaradt és a közgyűlés esőndes mederben folyt le. Az ellenlélek, mintha teljesen elűnt volna, mert a szavát sem hallatta.

A sátoraljai helyi Kaszinó körüli harc véget ért

Kettősolt a Zempléni Kaszinó és Kereskedelmi Kör — Az életképtelen régi kaszinó helyett három új kaszinó működik sátoraljai helyen

Sátoraljai helyi, január 20.
A fővárosi sajtó is részletesen foglalkozott néhány hónappal ezelőtt a sátoraljai helyi kaszinó körül dúló harcral, mely a napokban fog elérkezni utolsó akkordjához. A Zempléni Kaszinó és Kereskedelmi Kör, amely a régi Kossuth-alapította kaszinó és kereskedelmi kör fuziójából keletkezett a háború idején, a tagok egy részének nézete szerint nem felelt már meg kitűnő előjárnak: nem volt sem kaszinó, sem kereskedelmi kör. Többeknek ezen egyébként alapos nézetét néhány fajtűdő éreztető tag arra használta fel, hogy új fajti alapokon megszervezett kaszinót létesítsenek. A tervnek, a faji alap elhagyására folytán sikerült Széll József főispán is megnyerni. Mikor azonban Széll főispán látta, hogy a város zsidó intelligenciáját kirekesztették az újonnan szervezett kaszinóból, elnöki tisztjéről lemondott.

A Zempléni Kaszinó és Kereskedelmi Kör elnöksége január 27-én délelőtt 11 órára közgyűlést hívott egybe a Városháza nagytermébe, amelyen a fentebb megállapodás jóványújtását fog nyerni és megválasztják az új tisztikart. Ezzel a közgyűléssel ismét önálló életet kezd a Kereskedelmi Kör és elphínek a sátoraljai helyi kaszinó országos érdeklődést keltett ügyének hullámai.

A fővárosi sajtó is részletesen foglalkozott néhány hónappal ezelőtt a sátoraljai helyi kaszinó körül dúló harcral, mely a napokban fog elérkezni utolsó akkordjához. A Zempléni Kaszinó és Kereskedelmi Kör, amely a régi Kossuth-alapította kaszinó és kereskedelmi kör fuziójából keletkezett a háború idején, a tagok egy részének nézete szerint nem felelt már meg kitűnő előjárnak: nem volt sem kaszinó, sem kereskedelmi kör. Többeknek ezen egyébként alapos nézetét néhány fajtűdő éreztető tag arra használta fel, hogy új fajti alapokon megszervezett kaszinót létesítsenek. A tervnek, a faji alap elhagyására folytán sikerült Széll József főispán is megnyerni. Mikor azonban Széll főispán látta, hogy a város zsidó intelligenciáját kirekesztették az újonnan szervezett kaszinóból, elnöki tisztjéről lemondott.

A fővárosi sajtó is részletesen foglalkozott néhány hónappal ezelőtt a sátoraljai helyi kaszinó körül dúló harcral, mely a napokban fog elérkezni utolsó akkordjához. A Zempléni Kaszinó és Kereskedelmi Kör, amely a régi Kossuth-alapította kaszinó és kereskedelmi kör fuziójából keletkezett a háború idején, a tagok egy részének nézete szerint nem felelt már meg kitűnő előjárnak: nem volt sem kaszinó, sem kereskedelmi kör. Többeknek ezen egyébként alapos nézetét néhány fajtűdő éreztető tag arra használta fel, hogy új fajti alapokon megszervezett kaszinót létesítsenek. A tervnek, a faji alap elhagyására folytán sikerült Széll József főispán is megnyerni. Mikor azonban Széll főispán látta, hogy a város zsidó intelligenciáját kirekesztették az újonnan szervezett kaszinóból, elnöki tisztjéről lemondott.

Hirdetmény.

Mindazon magánborfogvasztók és borkereskedők akik 1929. évre saját házi fogvasztásukra nézve az általánosított egyezségi kívánják igénybe venni, ezenel felhívattak, hogy a kiegyezés megkötésétől 1929. január hó 15-től 1929. február hó 15-ig a hivatalos órák alatt a városi javadalmi hivatalnál saját érdeklődik annnyal inkább jelentkezzenek, mivel ezen határidő elmulasztása esetén borkészletük teljes adózás alá fog vétetni.

A kiegyezésre való megjelölés alkalmazásával köteles minden kiegyező föl a birtokbalian lévő összes bormennyiséget jogkövető foglavlva bemutatni, valamint évi borszállásigletét is bejelenteni.
Azon esetben, ha egy földi alatt lévő pincehelyiségekbe többen járnak és habár külön-külön pinceoktat használnak is, a kiegyezés csak egy létesíthető, ha a kivált általánosított fizetését ugyanazon pincehelyiségben minden egyes birtoktulajdonos elfoglalja, ellenesében az összes pincehelyiségekben lévő bormennyiségek teljes adózás alá esnek.

Az elfogadott általánosított a kiegyezés által mával azonnal fizendő.
Azok poslig, akik az 1928. évre kiegyező voltak a 1929. évre kiegyezői nem kívánják, figyelmzettnek, hogy borkészletüket 1929. február hó 15-ig bejelenteni annnyal is inkább kötelezőségüknek s megjelölés, mivel ebbel mulasztásuk a fogvasztási adóterhelésük értelmezését fog esonkítani fog tekinteni és a megjelölést adónak 4—5-szeresére való bírság fizetését vonja maga után.
Nyomatékosan figyelmzettünk fent említett teket, hogy a kitűzött határidőn túl kiegyező nem fogadjatik el és azok elien, akik valamilyen bejelentési kötelezőségüket elieget nem tennék, azok ellen a legszigorúbb eljárás fog megindítattal.

Miskolc, 1928. december hó 27.
Kardos Géza, hiv. főnök.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.c. 102. §-a értelmében közhírré teszi, hogy a miskolci kir. járásbírósnak 1926. évi 10.453/9. számú végzése következtében dr. Lichtenstein Leódr ügyvéd által képviselt Fischel Sándor javára 810 Ft. áll. s. for. erejű 1928. évi november hó 9-én fogvaosztott kölcsönletti végrehajtás utján le és felülfoglalt s 1200 Ft.-re becsült követelés ingóságok, u. m.: 50 q buza nyilvános árverésen eladottak.

Mely árverésnek a putnoki kir. járásbírósg 1928. évi Pk. 2357/7. számú végzése folytán 810 Ft. 14 fillér tökékelvétel esen 1928. vi. november hó 8. napjától járó 8% kamattal erejű, Bakk-magyaroson leendő megtartására 1929. évi január hó 25-ik napjának délutáni fél 1 órája határ időbeli kitűztek és ahhoz a venni szándékozók ezenmel egy megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az értékelési ingóságok az 1881. évi LX. t.c. 197. és 108. §-ai értelmében lespénzítésre mellet, a jogtöböt igénykés, szükség esetén becsáron alul is elfogak azatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kitűzött jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.c. 102. §-a értelmében csak javára is elrendeltek.

Putnok, 1928. évi december hó 26. napján.
Steindorfer Viktor s. k. kir. bír. végrehajtó.

Felhívás.

Az 1929. évi általános kereseti adó, továbbá jövedelem és vagyónadó bevallások beadása tárgyában.
Az u. m. kir. pénzügyigazgatóság 2453—II. 1929. számú rendeletével az 1929. évre szóló általános kereseti adó, továbbá jövedelem- és vagyónadó bevallási ívek beadását elrendelte. Felhívom tehát Miskolc város érdekelte adófizető közönségét, hogy valománukat a városi adóhivatalnál folyó évi február hó 28-ig beérőlag adják be. Egyben figyelmzettetem az adózó közönséget, hogy azok az adózók, akiknek általános kereseti adója a múlt évben a 6000 pengő el nem érte, ugyancsak azok, akiknek a jövedelem alapja a 6000 pengő, vagyónadó alapja pedig a 150.000 pengő el nem érte s a múlt évre megállapított adójukat a vagyoni viszonyukhoz képest soknak tartják, csak folyó évi január hó végéig kérhetik szabályszerű vallomás beadása mellett adójuk új kivetés utján való megállapítását. Ugyanigy felmondással elhetnek azok az adózók, akiknek általános kereseti adóalapja, illetve jövedelemadó alapja 6000—10.000 pengő között van.

Részletes utasítás a hivatalos órák alatt a városi adóhivatalnál megtekinthető, mírli a u. m. kir. pénzügyigazgatóság is hirdetményt adott ki.
Miskolc, 1929. évi január hó 18.
Dr. Fekete László ek. th. tanácsnok.